gyvieji šaltiniai

2019/4 (88)

Bažnyčios ir organizacijos: tarp Babelio bokšto ir Sekminių
Henrikas Žukauskas

Biblijos draugijos pasaulyje ir Lietuvoje
Albertas Latužis

Apie tikrąją žmogaus vertę
Mindaugas Palionis

Kaina 0,60 Eur

Žurnalą leidžia
Misionieriškas labdaros fondas
„Šviesa Rytuose" nuo 1998 m.
Išeina keturis kartus per metus.
Reg. Nr.: 98–044. Tiražas 7000 egz.

Fondo valdybos pirmininkas
Zenonas Buivydas

Fondo valdytojas
Remigijus Jucevičius

Redaktorė
Lina Jurgaitienė

Redakcinė kolegija:
Irmantas Jakubonis,
Arnoldas Matijošius,
Robertas Peteraitis,
Irmantas Pinkoraitis,
Artūras Rulinskas

Kalbos redaktorė
Gitana Irnienė

Dizainerė
Rima Ramonienė

Fotografijos:
„Shutterstock", „Pixabay"

Spaudė
UAB „BALTO print"
Utenos g. 41A, Vilnius

Redakcija
Žurnalas GYVIEJI ŠALTINIAI
Pylimo g. 20-10
LT- 01118 Vilnius
Tel. 8 618 08200
el. paštas: gyviejisaltiniai@gmail.com
www.gyviejisaltiniai.lt

Žurnalo rėmėjai:
Sigitas Gideika ir Jakob Tielmann

Jūs taip pat galite prisidėti prie žurnalo platinimo ir jo tiražo augimo, pervedę savo auką į Misionieriško labdaros fondo „Šviesa Rytuose" sąskaitą
LT957300010129360165
banke AB „Swedbank"
Įmonės kodas 292014790

Straipsnių autoriai ne visada atspindi redakcijos požiūrį.

Brangūs mūsų žurnalo bičiuliai,

broliškas ir didelis AČIŪ Jums visiems ir kiekvienam, jog buvote, esate ir, tikimės, liksite mūsų ištikimi skaitytojai. Artėjant dienai, kai visas pasaulis prisimins, kas įvyko prieš daugiau nei 2000 metų, norisi palinkėti sau ir Jums nepamiršti, jog Dievas dėl mūsų ir kiekvieno žmogaus žemėje padarė viską, tačiau dabar jau mes esame atsakingi žengti į tas vietas, kur tvyro skausmas, neviltis ir tamsa! Būkime Jo šventumo žiburiai, te mūsų kojos būna eiklios nešant Evangelijos šviesą Lietuvos žmonėms!

Su Kristaus gimimo šventė!

Nebūtina keliaut į mažą Nazaretą
Ar į Betliejų tolimo senovės krašto,
Kur Kristus vaikščiojo keliais dulkėtais, –
Jo žingsniai – puslapiuose Rašto
Ir skamba viltimi šalia ligonio lovos
Ir vargšo lūšnoje, kur maža duonos,
Užgydo gilią skausmo žaizdą –
Paguodos medis po langais vėl skleidžias...

Visur, kur nuraminimo dar laukia
Žmogaus išvarginta širdis,
Ten nuolankusis Kristus kantriai traukia,
Kad įsižiebtų sieloje viltis,
Kad gyvastim pratrykštų versmės naujos
Ir džiaugsmo būtų kupinos vienatvės saujos...
Nebūtina keliaut į Palestiną, Nazaretą –
Ramius Ganytojo žingsnius gali visur
girdėti.

(Romualda Adomaitytė-Chabarina)

Žurnalo „Gyvieji šaltiniai" redakcinės kolegijos vardu, fondo „Šviesa rytuose" valdybos pirmininkas **Zenonas Buivydas** ir fondo valdytojas **Remigijus Jucevičius**

Turinys

2 Bažnyčios ir organizacijos: tarp Babelio bokšto ir Sekminių
Henrikas Žukauskas

6 Biblijos draugijos pasaulyje ir Lietuvoje
Albertas Latužis

10 Lietuvos krikščioniškas fondas – 30 metų istorija
Valdas Vaitkevičius

14 Apie tikrąją žmogaus vertę
Mindaugas Palionis

18 Kiekvieni pataisos namai – tarsi didelė šeima

22 Mokyti širdis
Džiuljeta Gečienė

25 Globėjų šeimos patirtis: priimti sprendimą dėl vaikų globos nebuvo sunku...
Raminta Zaicevičienė

29 „Vaikų Kalėdos" jau čia pat!
Rasa Mardosaitė,
Kristina Marija Aganson

32 Kaip susitaikyti su Dievu?

Bažnyčios ir organizacijos:

tarp Babelio bokšto ir Sekminių

Henrikas Žukauskas
Misionierius, teologas

Jeigu šiandien būčiau jaunas, ką tik patyręs tikėjimo galią žmogus, ir aiškinčiausi savo pašaukimą, kokie klausimai man kiltų? Kaip galvočiau apie bažnyčių vaidmenį visuomenės gyvenime, kaip derinčiau savo troškimus ir interesus, jei tokie išgyvenimai aplankytų kuriant šeimą ar sunkiai dirbant? Jie tikrai skirtųsi nuo tų, kurie man kilo vos prieš dvidešimt metų. Per tokį, regis, trumpą laiką, pasaulis labai pasikeitė, pasikeitė technologijos, galimybės ir būdai veikti. Turbūt todėl ir kyla klausimai apie bažnyčių ir organizacijų santykius. Šį santykį nėra paprasta apčiuopti, bet keletas Šventojo Rašto vaizdinių, tikiuosi, padės.

Apie besikuriantį pasaulį

Tikriausiai pirmasis organizacinis darbas buvo pasaulio sukūrimas. Pradžioje viskas buvo padrika, dyka ir tamsu. Nušvito šviesa, Žodis ir Dvasia suteikė tvarką, pasaulis prisipildė pulsuojančios ir besidauginančios gyvybės. Dievo veiksmas suteikė visai įvairovei ritmą, spalvas, sukūrė sąlygas tarpti. Kūrinija toliau gyveno ir plėtėsi pati savaime, bet buvo atvira Kūrėjo veikimui, draugystei bei sąveikai. Kūrėjo organizacija įgalino gyvybę ir judėjimą. Deja, netrukus skaitome, jog sodo harmonijos nebelieka, Dievo ir kūrinijos bendrystė nutrūksta. Visa gyvybė pradeda kentėti dėl pirmojo žmogaus, ateina sunkaus triūso, susipriešinimo laikai. Būtent tokiame kontekste prieš mūsų akis kyla miestai, atsiranda pramonė, vystosi kultūra. Dievo Dvasia vargsta su besitęsiančia žmonių gimine, tačiau Kūrėjas nori sudaryti sandorą ir išsaugoti gyvybę žemėje, sutalpindamas ją laive.

Ir štai – naujas besikuriantis pasaulis. Išgirstame apie žmonių pastangas organizuotis ir nebūti išblaškytiems. Žmonės turi galingą ginklą – *„Visa žemė turėjo vieną kalbą ir tuos pačius žodžius […] vieni kitiems jie sakė: ‘Eime, pasidirbkime plytų ir jas išdekime […] eime […] pasistatykime miestą ir bokštą su dangų siekiančia viršūne ir pasidarykime sau vardą, kad nebūtume išblaškyti po visą žemės paviršių.“ (Pr 11, 1–4)*

Mums turbūt sunku įsivaizduoti tokį skirtingą nei mūsų pasaulį. Tačiau organizuotas, valingas heroizmas pasidaryti sau vardą, nebūti blaškomiems, bet pasirūpinančiais savimi, tikriausiai nėra svetimas. Kūrėjui mestas iššūkis, šįsyk jau visos žmonijos, atkartoja pirminį pertrūkį tarp Kūrėjo ir žmogaus. Bet ar tai reiškia, jog žmonijos organizavimosi projektai ir noras statyti pasaulį bei jį pajungti savo valiai, yra pasmerkti?

Šventasis Raštas kaip paslėpta kamera susitelkia į įvykius, vykstančius didžiųjų karalysčių ir imperijų šešėlyje. Mes matome šeimą, tada giminę, vėliau tautą, kuri atsiliepė į Dievo kvietimą. Ji auga kunigiška ir karališka, tačiau

> Dievo Dvasia vargsta su besitęsiančia žmonių gimine, tačiau Kūrėjas nori sudaryti sandorą ir išsaugoti gyvybę žemėje, sutalpindamas ją laive.

vis judėdama ir keliaudama pasaulyje. Jos gyvenimo būdas ir struktūra atspindi unikalų pašaukimą, tačiau galiausiai tautos atstovai užsinori, kad jų organizacija atspindėtų aplinkines tautas, jie nori turėti karalių. Kūrėjas pasiduoda šiam jų pageidavimui, nors jis lyg ir atitolina tiesioginį bendradarbiavimą.

Laikui bėgant pranašai atveria didesnį Dievo misijos paveikslą. Danieliaus pranašystėje karalystės keičia viena kitą, tačiau jas geriausiai atspindi žvėrys (Dan 7). Tik Dievo karalystės centre – Žmogaus Sūnus, tai yra žmogus. (Dan 7, 13) Dievo misija apima ne vien pavienius žmones, bet visą žmonių pasaulį, visa tai, ką mėgindavo turėti imperijos, karalystės, o dabar – valstybės. Jėzus skelbia Dievo karalystę organizuotame dvasinių ir politinių valdžių ir kunigaikštysčių pasaulyje. Į jį įsiveržia Dievo Vėjas, o Dievo karalystė nepanaši į kitas buvusias, ji – ne teritorinė, o dinamiška – galingas, viską apverčiantis ir visur prasismelkiantis Dievo valdymas. Ir štai galutinis Jėzaus Kristaus dramos – revoliucijos, tragedijos ir pergalės – įvykis – Sekminės. *„Atėjus Sekminių dienai, visi mokiniai buvo drauge vienoje vietoje. Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys, tarsi pūstų smarkus vėjas. Jis pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. Jiems pasirodė tarsi ugnies liežuviai, kurie pasidaliję nusileido*

> Nebijokime įsiklausyti į balsą širdyje, mąstykime apie asmeninį pašaukimą, unikalias savo dovanas, išlaikykime kritinį mąstymą ir atvirai žvelkime į besikeičiantį pasaulį.

ant kiekvieno iš jų. Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis... Pasigirdus tam ūžesiui, subėgo daugybė žmonių. Jie didžiai nustebo, girdėdamas savo kalba juos kalbant.“ (Apd 2, 1 – 6)

Apie Kristaus Kūną

Įdomu šiuos du pasakojimus apie Babelį ir Sekmines skaityti drauge ir galvoti apie mūsų bažnyčias, organizacijas, tautas, valstybes ir misiją. Tuos pasakojimus susieja žinia apie Dievo karalystę ir jos santykiai su tuo, ką Raštas vadina „valdžiomis ir kunigaikštystėmis.“ Dievo karalystė, kaip jau matėme anksčiau minėtose Rašto vietose, nėra priešiška žmogaus ar kūrinijos judėjimui, veiksmams ar organizacijai. Jos centre yra „tarsi Žmogaus Sūnus“, tai yra žmogus. Nėra jokių skausmingų ar džiaugsmingų žmogiškų potyrių, kurie nerūpėtų Dievui. O ir visos žmonijos statyba – neužbaigta, ji tebevyksta, ją statome kiekviena ir kiekvienas savo darbais, troškimais, interesais, įžvalgomis, veiksmais ir dovanomis. Kristus viską atliko, bet Jo Kūnas – Bažnyčia bus visiškai išugdytas, kai į jį įsiliesime su savo veiksmais, pasiaukojimu ir tarnavimu.

Tačiau bažnyčios klausimas ką tik tikėjimo jėgą patyrusiam žmogui, ypač aktyviam ir visuomeniškam, dažnai būna opus. Sociologinės apklausos rodo nepasitikėjimą bažnyčia kaip institucija, tai yra pačių bažnyčių organizacija ir santvarka. Bažnyčios, kaip kai kurie sako, per lėtai reaguoja į visuomenės problemas, patiria krizes, neatsinaujina. Tačiau Naujajame Testamente yra ir kitokių bažnyčios vaizdinių – *„[ji] yra jo Kūnas, pilnatvė to, kuris visa visur pripildo [...] per Bažnyčią taptų žinoma kunigaikštystėms ir valdžioms danguje visokeriopa Dievo išmintis.“ (Ef 1, 22b–23, 3, 10)* Šie vaizdiniai tikrai apima visus pašaukimus ir troškimus bei atskleidžia nepamainomą bažnyčios vaidmenį.

Pabandykime įsivaizduoti sesę Kristuje, kuri klausėsi šių apaštalo Pauliaus žodžių, o tada kokiu nors būdu pateko į šiandieninį pasaulį. Be šoko, kurį patirtų pamačiusi pasaulio pramoninį, technologinį, kultūrinį, politinį, karinį išsivystymą, ji tikriausiai patirtų šoką ir bažnyčiose. Pasakodami, kaip ir kodėl keitėmės, mes tikriausiai turėtume paaiškinti, kodėl mieste tiek daug bažnyčių, kad buvo laikas, kai tikėjimas, kuris mus su viešnia jungia, turėjo galimybę formuoti valstybių gyvenimą, ir kad netgi krikščionybė ir valstybių gyvenimas buvo sutapatinti. Kai pasakotume apie šiandieną ir apie tai, kaip organizuojame savo veiklą bei norime skleisti tikėjimą, kai kurie tikriausiai pasakotume apie projektus, vizijas ir misijas, įvairiausias krikščioniškas organizacijas. Nežinau, kaip viešnia į tai reaguotų, bet tikriausiai mūsų organizuotame pasaulyje atpažintų tai, ką apaštalas Paulius vadino „valdžiomis ir kunigaikštystėmis.“ Kas atidžiai skaitė apaštalo Pauliaus laiškus, prisimena, kad „valdžių ir kunigaikštysčių“ vaidmuo būtinas, tačiau nevienareikšmis. Bažnyčia gali joms atskleisti Dievo išmintį, bet tikintieji gali grįžti ir joms vergauti. (Gal 4, Kol 2). Taigi mums šiandienėje kritiškoje atmosferoje sunku suprasti žodžius apie platų Bažnyčios pašaukimą ir mąstyti apie savo misiją bei tarnavimą.

Apie valdžias ir kunigaikštystes

Neturėtume paskaitę šiuos žodžius apie Bažnyčią susižavėti išskirtinai Bažnyčios unikalumu, galvodami, jog tik tarnavimas vietinėje bendruomenėje gali palikti amžiną pėdsaką. Pasišventę vienokiam ar kitokiam tarnavimui nemanykime, kad jis reikšmingesnis ar „artimesnis“ Kristaus Kūnui nei kitokia veikla ar patirtis. Taip, tokį tarnavimą dažnai lydi griežtesni dvasinio gyvenimo reikalavimai, jie linkę įtraukti visą gyvenimą. Daugumai jie tampa nebepakeliami. Padalijimas „bažnyčia“/ „pasaulis“ tampa realiai apčiuopiamas, o skirtumas tarp dvasininkų ir pasauliečių – neišvengiamas. Tam pateisinti galima pasitelkti Naujojo Testamento citatas apie bažnyčių organizaciją, hierarchiją. Tačiau tai rašydami pirmieji krikščionys dar gyvai prisiminė Jėzaus Kristaus tarnavimą. Jie jį aiškino kova su valdžiomis ir kunigaikštystėmis. Ir tai padeda man sugrįžti prie Sekminių ir svarbių šios šventės pamokų. Jėzus peržengdavo valdžių ir kunigaikštysčių nustatytas ribas tarp švaru / nešvaru, griaudavo jų nustatytas hierarchijas, vadavo jų skolos sistemų prislėgtus žmones ir sugriovė jų pretenzijas būti Dievo vietininkėmis. Dievas buvo arti, Dievo galybė buvo skirta visiems Dievo kūriniams besąlygiškai: žydams, graikams, vargšams, atstumtiesiems, moterims ir vaikams. Visa tai, Jėzų Kristų išaukštinus, užantspaudavo Šventoji Dvasia. *„Paskutinėmis dienomis, – sako Dievas, – aš kiekvienam kūnui išliesiu savosios Dvasios. [...] ir kiekvienas, kuris šauksis Viešpaties vardo, bus išgelbėtas.“ (Apd 2, 17, 21)* Be tokio judėjimo, nukreipto ir siekiančio transformuoti visą pasaulį, bažnyčios gali tapti atsiskyrusiomis organizacijomis, ne skelbiančiomis „valdžioms ir kunigaikštystėms“, bet pavergtomis *„tuščia ir apgaulinga filosofija, žmonių padavimu bei pasaulio pradmenimis, o ne Kristumi.“ (Kol 2, 8)* Kaip rašė apaštalas Paulius: *„Bet dabar, pažinę Dievą arba, geriau sakant, Dievo pažinti, – kaipgi jūs galite grįžti prie menkų ir vargingų pradmenų, kuriems ir vėl norite vergauti?!“ (Gal 4, 9)*

Kai šiandien galvojame apie bažnyčias ir organizacijas, galvokime apie krikščionybę kaip apie judėjimą ir žiūrėkime kūrybiškai. Žvelkime į Viešpaties Dvasią, kuri veikia ir bažnyčioje, ir pasaulio istorijoje, įvairiuose sąjūdžiuose, bet taip pat ir mūsų troškimuose bei apsisprendimuose. Dvasia nori suteikti Dievo artybę visokeriopai žmonių patirčiai ir veiklai. Nebijokime įsiklausyti į balsą širdyje, mąstykime apie asmeninį pašaukimą, unikalias savo dovanas, išlaikykime kritinį mąstymą ir atvirai žvelkime į besikeičiantį pasaulį.

Taip, bažnyčių žmonės dažnai įtariai žiūri į pasaulio institucijas, įvairias organizacijas, tarp jų ir krikščioniškas, įtariai klausosi raginimų keistis, reformuotis, keisti vadovavimo kultūrą, veikti našiai ir būti atskaitingiems. Kai kurie sako, jog tai – pasaulietiškos naujovės. Kita vertus, našios ir veiklios organizacijos taip pat nėra tikslas. Iš sukūrimo istorijos atrodo, jog Dievo tikslas – ne vien tik sutvarkytas ir suorganizuotas, bet gyvybės pilnas, kuriantis pasaulis. Taip, ši kūryba vienija ir organizacijas, tačiau visa turi pasitarnauti Dievo misijai. Dievo atsakas žmonių Babeliui yra Sekminės – Dvasios judėjimas, kuris apima kiekvieną kūną, bažnyčią ir Dievo karalystę, kai Dvasia veda link tikslo – *„amžių pilnatvei atėjus, visa, kas yra danguje ir žemėje, iš naujo suvienyti Kristuje tartum galvoje.“ (Ef 1, 10).*

Biblijos draugijos
pasaulyje ir Lietuvoje

Albertas Latužis
Lietuvos Biblijos draugijos valdybos narys

Iki XVI amžiaus vidurio Biblijos vertimų į kitas kalbas daug nebuvo. Vakarų bažnyčioje įsigalėjusi lotynų kalba naujų vertimų neskatino, tačiau Reformacijos idėjos, paremtos Šventuoju Raštu, pažadino poreikį Biblijos tiesas skelbti gyvomis to meto Europos kalbomis. Prasidėjo naujų vertimų banga, tarp jų buvo ir 1595 m. Karaliaučiuje užbaigtas visos Biblijos vertimas į lietuvių kalbą. Tiesa, dėl ne visai aiškių priežasčių jis nebuvo išspausdintas.

Tik 1735 m. buvo išleistas grupės evangelikų vertėjų išverstas Šventasis Raštas. Tačiau vien parengti gerą Biblijos vertimą nepakanka, nes atsiranda finansinių, organizacinių ar kitokių sunkumų, dėl kurių Šventasis Raštas nebūna žmonėms prieinamas. Dėl to vėliau atsirado Biblijos draugijos, kurių svarbiausia užduotis yra platinti Šventąjį Raštą ir, prireikus, rengti vertimus bei juos spausdinti. Biblijos draugijos savo veiklą pradėjo deklaruodamos, kad jos šioje tarnystėje nesieks pelno, Biblijas stengsis platinti už prieinamą kainą, o kartais ir nemokamai. Šio principo laikosi ir šiuolaikinės Biblijos draugijos.

Biblijos draugijų pradžia

Biblijos draugijų pradžia susijusi su įdomiu ir unikaliu atsitikimu. Šis didelį darbą paskatino vienos neturtingos mergaitės meilė Dievo Žodžiui. 1784 metais gimusi Merė Džouns (Mary Jones) augo neturtingoje šeimoje Britanijoje, Šiaurės Velse. Dar būdama maža, ji mėgdavo sėdėti tėvui ant kelių ir klausytis pasakojimų iš Šventojo Rašto. Tie pasakojimai Merę taip sužavėjo, jog vėliau, jau paaugusi, ji ieškojo būdų, kaip artimiau susipažinti su tuo, kas rašoma Biblijoje. Kas savaitę ji stengdavosi apsilankyti pas kaimynę ponią Evans, kuri gyveno už trijų kilometrų ir turėjo Bibliją. Ten

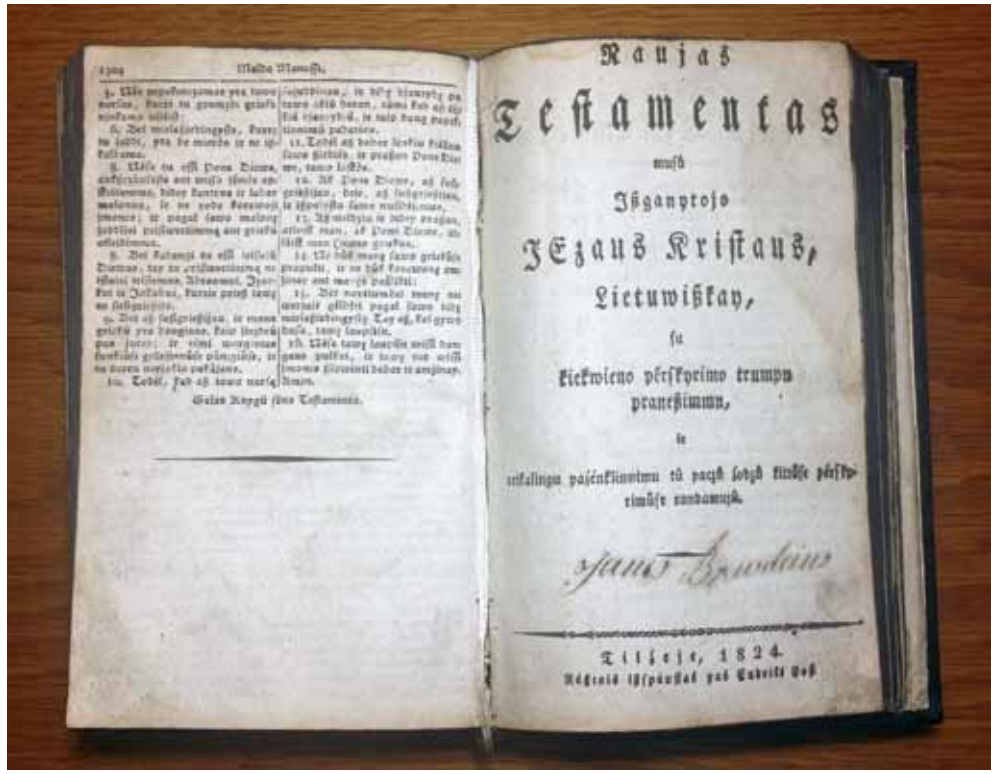

Merė skaitydavo šią Knygą ir vis puoselėjo viltį, jog kada nors pati ją skaitys velsiečių kalba. Kartą skalbiant upelyje jai kilo mintis pasiūlyti skalbimo paslaugas kitiems ir taip užsidirbti pinigų Biblijai. Apie tai sužinojusi ponia Evans padovanojo Merei keletą viščiukų sakydama, jog paaugusios vištos dės kiaušinius, o juos bus galima parduoti ir taip sutaupyti dar daugiau pinigų. Kai mergaitei sukako 15 metų, ji nutarė, jog sutaupytų lėšų turėtų užtekti, ir nusprendė pėsčia nueiti į miestelį už 40 kilometrų pas kunigą Tomą Čarlzą (Thomas Charles) ir iš jo nusipirkti Bibliją. Bet susiradusi kunigą Čarlzą Merė išgirdo liūdną žinią: jos turimų pinigų įsigyti Biblijai nepakanka, be to, yra likusi tik viena, kuri jau pažadėta kitam žmogui. Tačiau pamatęs Merės sielvartą ir sužinojęs apie jos pastangas, kunigas nutarė tą paskutinę Bibliją jai atiduoti, mat anas pirkėjas galėsiąs palaukti. Ši Merės istorija sujaudino kunigą Čarlzą. Nuvykęs į Londoną jis informavo Religinės spaudos komitetą, kad labai trūksta Šventojo Rašto velsiečių kalba, ir jaudinamai papasakojo apie Merės Džouns meilę Dievo Žodžiui ir jos vargus, siekiant įsigyti nuosavą Bibliją. Baptistų pastorius Džozefas Hjūzas (Joseph Hughes) pasiūlė įkurti draugiją, kurios tikslas būtų už prieinamą kainą aprūpinti Biblijomis ne tik Britanijos, bet ir kitų šalių gyventojus. Vėliau jis parašė ir išplatino straipsnį „Šventojo Rašto tobulumas; argumentai, skatinantys platinti jį tėvynėje ir užsienyje“.

Šios pastangos nenuėjo veltui, ir 1804 m. kovo 7 d. Londone buvo įkurta „Britanijos ir užsienio šalių Biblijos draugija“. Jos tikslas – skatinti Šventojo Rašto be konfesinių komentarų leidybą ir platinimą. Draugijos vadovybė buvo sudaryta iš vienodo skaičiaus anglikonų ir nonkonformistų (nepriklausančių valstybinei bažnyčiai) bei keleto užsienio bažnyčių atstovų. Į šios draugijos veiklą įsitraukė arba ją rėmė daug žinomų dvasininkų ir visuomenės veikėjų, tarp jų ir žymus parlamento narys Viljamas Vilberforsas (William Wilberforce). Netrukus panašios draugijos ir jų skyriai ėmė kurtis kitose Britanijos vietose, Kanadoje, JAV, Australijoje, Vokietijoje, Danijoje, Rusijoje ir kitur.

Biblijos draugija Rusijoje

1812 metais Peterburge apsilankė Britanijos ir užsienio šalių Biblijos draugijos atstovas pastorius Petersonas, jis buvo labai palankiai priimtas aukštuomenės sluoksniuose. Šio vizito rezultatas pasirodė jau tų pačių metų pabaigoje. Didžiausią palankumą ir iniciatyvą išreiškė kunigaikštis Aleksandras Golicynas, kuris Užsienio reikalų ministerijoje buvo atsakingas už santykius su užsienio tikybomis. Gruodžio 6 d. jis įteikė carui Aleksandrui I pasirašyti paruoštą dokumentą, kuriame buvo rašoma apie Rusijos Biblijos draugijos įsteigimą tam, kad „būtų galima spausdinti ir platinti Bibliją įvairiomis kalbomis tarp įvairių krikščioniškų tikėjimų be jokių konfesinių komentarų“. 1813 m. sausio mėnesį kunigaikščio A. Golicyno namuose įvyko iškilmingas Draugijos ekumeninis susirinkimas. Į valdybą pateko evangelikų bendruomenių atstovai, Romos katalikų metropolitas Stanislavas Sestrencevičius ir aukšti stačiatikių dvasininkai. Draugijos prezidentu buvo išrinktas A. Golicynas. Caras tapo draugijos nariu bei rėmėju ir iš karto paaukojo nemažą pinigų sumą, o vėlesnei veiklai plėtoti pažadėjo kasmetinę 10 tūkstančių rublių paramą ir patalpas draugijai.

Pirmiausia buvo pasirūpinta Biblijos išleidimu bažnytine slavų kalba, nes rusiško vertimo dar nebuvo. Šventasis Raštas arba jo dalys buvo spausdinamos lenkų, prancūzų, persų, gruzinų, armėnų, bulgarų, serbų, komių, osetų, kazachų, suomių, vokiečių ir kitomis kalbomis. Vėliau į rusų kalbą buvo išverstas ir išleistas Naujasis Testamentas bei dalis Biblijos Brailio raštu akliesiems. Rusijos Biblijos draugijos dėka Žemaičių vyskupas Juozapas Arnulfas Giedraitis 1816 m. išleido paties į lietuvių kalbą išverstą Naująjį Testamentą (5000 egz.). Kadangi Biblijos draugiją globojo pats caras, 1815 m. Vilniuje generalgubernatoriaus rūmuose (dabartinė Prezidentūra – aut. past.) įvyko ***Rusijos Biblijos draugijos Vilniaus skyriaus steigiamasis susirinkimas.*** Į skyriaus komitetą buvo išrinkti katalikų, stačiatikių, evangelikų reformatų dvasininkai ir universiteto profesoriai. Veikloje gana aktyviai dalyvavo vyskupas J. A. Giedraitis. Draugijos Vilniaus skyrius per trumpą egzistavimo laiką išleido ir išplatino ne tik lietuviškąjį Naująjį Testamentą, bet ir keliolika tūkstančių Senojo ir Naujojo Testamento leidinių bent dešimčia kalbų.

Nors Rusijos Biblijos draugiją nuo pat pirmųjų veiklos dienų lydėjo sėkmė ir visų visuomenės sluoksnių pritarimas, labai greitai pakėlė galvas ir tokios veiklos priešininkai. Galiausiai 1826 metais naujasis caras Nikolajus I įsakė tuometiniam metropolitui Serafimui nutraukti bet kokią Biblijos draugijos ir jos padalinių (kurių buvo 289) veiklą. Visas draugijos turtas buvo perduotas stačiatikių bažnyčiai – Švenčiausiajam Sinodui. Buvo sustabdytas ir jau pradėtas visos Biblijos vertimas į rusų kalbą. Jau išverstos ir išspausdintos dalys buvo sudegintos, uždrausta platinti Naująjį Testamentą nesant paralelinio slaviško teksto. Tačiau Britanijos ir užsienio šalių Biblijos draugija toliau spausdino ir nelegaliai platino rusišką Naująjį Testamentą iki pat 1862 m., kai pagaliau NT (Naujasis Testamentas) pačioje Rusijoje buvo naujai išverstas ir išleistas. Visa Biblija rusų kalba, vadinamoji sinodinė, čia buvo išleista 1876 m.

Lietuvos Biblijos draugija

Tarpukario Lietuvoje veikė nedidelis Britanijos ir užsienio šalių Biblijos draugijos skyrius, kurio sandėlis buvo Šiauliuose. Skyriui vadovavo baptistų pastoriai Teodoras Gerokas, o nuo 1933 m. – Jonas Inkenas. Antrojo pasaulinio karo įvykiai šio skyriaus veiklą nutraukė ilgiems metams.

1972 m. Lietuvos Vyskupų konferencijos išleistas Naujasis Testamentas buvo didžiulė ir maloni staigmena Lietuvos tikintiesiems. Iš graikų kalbos originalo kunigo Česlovo Kavaliausko išverstas tekstas pasižymėjo sklandžia lietuvių kalba, tad ją labai gerai įvertino ir išeivijos lietuviai, kuriems Šventojo Rašto reikalai buvo svarbūs. Tais pačiais metais šis NT buvo net kelis kartus išleistas užsienyje,

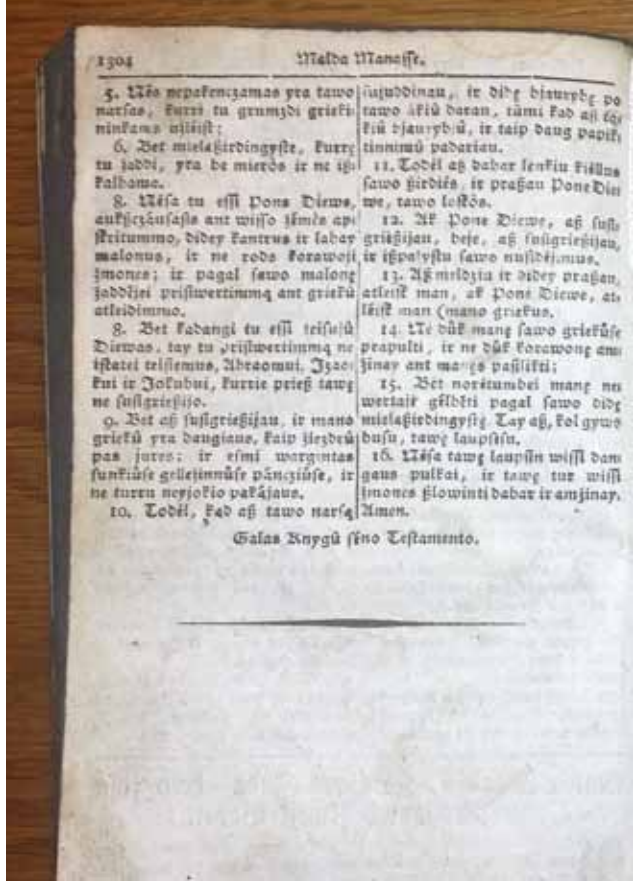
1304 Malda Manesse.

5. Nes nepakenczamas yra tawo narsas, kurri tu grumzdi griekininkams ußlisst;
6. Bet mielastirdingysste, kurrę tu gaddi, yra de mierdo ir ne iszkalbome.
8. Nesa tu essi Pons Diewe, aukßczäusasta ant wisso semes apsiſtritummo, didey kantrus ir labay malonus, ir ne rodo karowesi ßmones; ir pagal sawo malonę ßaddßei preßiwertinmą ant griekù atleidimmo.
8. Bet kadangi tu essi teisßùs Diewas, tay tu preßiwertinmą ne iſtatei teiſſemus, Abraomui, Izaakui ir Jokubui, kurrie prieß tawę ne ſußigrießße.
9. Bet aß ußsigrießßiau, ir mano griekù yra daugiaus, kaip ßiesdrù pas jures: ir esmi wargintas funkiuſe gelestinnůſe pänczißſe, ir ne turru nesßoko pakäjaus.
10. Todél, kad aß tawo narsą ußuddinau, ir didę dżiaurybę po tawo äkiù daran, tämi kad aß ßù kiù dżiaurybù, ir taip daug papiktinnimù padariau.
11. Todél aß dabar lenkiu kielius sawo ßirdiés, ir praßau Pone Diewe, tawo leskos.
12. Ak Pone Diewe, aß ſußigrießßiau, bete, aß ußsigrießßiau, ir ißpaſyſtu sawo nuſidéjimus.
13. Aß mélżia ir didey praßau, atleiſk man, ak Pone Diewe, atleiſk man (mano griekus.
14. Ne dük manę sawo griekůſe prapulti, ir ne dük kocawong ennę ßinay ant manęs paßlikti;
15. Bet norétumbei manę ne wertaik gélbéti pagal sawo didę mielaßirdingyßtę. Tay aß, kol gywa dußa, tawę laupßßu.
16. Nesa tawę laupßin wißſi damgaus pulkai, ir tawę tur wißſi ßmones ßlowinti dabar ir amßinay. Amen.

Galas Knygù ßeno Teſtamento.

bet jam patekti į Lietuvą legaliai buvo beveik neįmanoma.

Nauja buvo ir tai, jog leidinyje buvo pažymėtas bendradarbiavimas su evangelikų liuteronų bažnyčia – jos vyskupo Jono Kalvano senj. asmeniu. Šventojo Rašto ir kitais leidybos reikalais rūpinosi katalikų kunigas Vaclovas Aliulis, kuris apie 1981 m. buvo susitikęs su baptistų atstovu Jonu Inkenu. Dar vėliau V. Aliulis susipažino su šių eilučių autoriumi, kurį pakvietė bendradarbiauti rengiant Bibliją spaudai, nes kažkur giliai ruseno viltis, jog reikalai gali pajudėti iš esmės. 1990–1991 m. man teko dalyvauti nedidelėje tarpkonfesinėje grupėje rengiant spaudai naują NT leidimą, o jo leidybą pažadėjo finansuoti Jungtinės Biblijos draugijos. Pagrindinis grupės tikslas buvo persvarstyti pagalbinius tekstus – pavadinimus, komentarus, kad leidinys būtų geriau pritaikytas Lietuvos ekumeniniam kontekstui ir Jungtinių Draugijų rekomendacijoms.

Tuo metu Lietuvoje jau lankėsi Jungtinių Draugijų paskirtas atstovas, kurio užduotis buvo išsiaiškinti galimybes įkurti čia Biblijos draugiją. Pirmiausia jis įvairiose bažnyčiose ieškojo kontaktų su tais, kurie galėtų būti pirmieji atstovai steigiant draugiją. Po asmeninių pokalbių ir keleto bendrų susitikimų buvo nuspręsta Jungtinėms Draugijoms padedant įsteigti ***Lietuvos Biblijos draugiją*** (toliau – LBD). Tai įvyko 1992 m., kai aštuonių krikščioniškų bažnyčių (pagal abėcėlę: evangelikų baptistų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, evangelikų sekmininkų, Romos katalikų, sentikių, Septintosios dienos adventistų, stačiatikių) atstovai prisiėmė atsakomybę tapti LBD steigėjais ir sušaukė steigiamąjį susirinkimą. Jo metu į Draugiją įstojo apie 90 dalyvių iš įvairių bažnyčių ir visuomenės atstovų. Buvo priimtas sprendimas ruošti dokumentus LBD juridinei registracijai. 2011 m. prie Draugijos kaip asocijuotas narys prisidėjo Laisvųjų krikščionių bažnyčia. LBD tikslai yra šie: nesiekiant pelno versti, redaguoti Šventąjį Raštą ir kitą biblinę literatūrą suaugusiems, jaunimui ir vaikams; organizuoti tokios literatūros spausdinimą ir platinimą už prieinamą kainą. Ieškoma galimybių nemokamai platinti Bibliją ar kitą nekonfesinę literatūrą mokyklose, vaikų darželiuose. Siekiant atpiginti spaudos darbus ir padidinti tiražą priimami užsakymai kitų krikščioniškų organizacijų, pvz., Gideono brolių, kurie nemokamai platina Šventojo Rašto knygas visoje Lietuvoje. Siekdama populiarinti Bibliją, LBD organizuoja visuomenei parodas ir renginius. Kadangi Draugija turi tik tris apmokamus darbuotojus, visada praverčia savanorių pagalba ir parama, nes be jos nebūtų galima įgyvendinti daugelio pageidavimų ir sumanymų. Labai svarbu palaikyti LBD tarnystę aukomis ir maldomis.

Lietuvos Biblijos draugija priklauso Jungtinių Biblijos draugijų asociacijai, kuri vienija daugiau negu pusantro šimto draugijų. Taip finansiškai stipresnės draugijos gali padėti silpnesnėms.

Viešpaties žodis teauga ir teplinta (pagal Apd 12, 24).

Lietuvos krikščioniškas fondas – 30 metų istorija

Valdas Vaitkevičius
LKF vadovas

Baigęs tuometę Žemės ūkio akademiją (dabar Lietuvos žemės ūkio universitetas), 1987 m. pagal paskyrimą atvykau į Šiaulius ir pradėjau dirbti Vandens ūkio projektavimo institute. Net nepagalvojau, jog vos po trejų metų pereisiu dirbti į kitą organizaciją, su kuria susiesiu visą savo gyvenimą. Taigi 1990 m. įkūrus Lietuvos krikščionišką labdaros fondą, mudu su žmona Jūrate pradėjome darbą vienoje iš pirmųjų po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje nevyriausybinių organizacijų.

Valdas ir Rita Vaitkevičiai vaikų literatūros tarnystėje.

Humanitarinių poreikių bumas

Viešpaties pagautas, turėjau tiek jėgų ir noro, jog, atrodo, galėjau, kalnus versti. Lietuvos krikščioniškas labdaros fondas tapo vieta, kurioje buvo tiek įvairios veiklos, jog ten net didžiausių ambicijų žmogus būtų galėjęs save realizuoti. Organizacijos gyvavimo pradžioje joje darbavosi daugiau nei dvidešimt etatinių darbuotojų. Iš „senosios gvardijos“ likau aš vienas. Be abejo, su tokiais pajėgumais galėjome šį tą nuveikti. Ir nuveikėme. Organizacijos misija ir tikslai įpareigojo susitelkti į tam tikras kryptis, todėl netrukus atėjo palengvėjimas ir tapo aišku, kad užuot „darę viską, kas teisinga ir gražu“, ėmėme dirbti pagal beišsikristalizuojančias programas ir tam tikromis esamų poreikių kryptimis. Taip buvo apibrėžtos prioritetinės veiklos kryptys, tausojami ištekliai.

Humanitariniai poreikiai 1990 m. Lietuvoje buvo įvairūs: trūko medikamentų, tvarsliavos, įrangos neįgaliesiems, ligoninėse trūko lovų, maisto kūdikiams, vienkartiniai švirkštai apskritai buvo naujiena, labai reikėjo rūbų. Su partnerių iš Vokietijos (pradžioje strateginiai partneriai buvo misija *Licht im Osten*) ir kitų šalių pagalba pagal valstybinių institucijų pareikštus poreikius tonomis dalijome žmonėms humanitarinės pagalbos daiktus, į pagalbą kvietėmės valstybines institucijas. Lietuvos krikščioniškas labdaros fondas, (vėliau Lietuvos krikščioniškas fondas – aut. past.) puikiausiai pasitarnavo visuomenei to meto situacijoje.

Keičiantis socialinių problemų kryptims Lietuvoje, ir įvertinęs sparčiai didėjantį „Carito“, „Raudonojo kryžiaus“ bei kitų humanitarinę pagalbą teikiančių institucijų įdirbį bei potencialą, jau 1995 metais LKF pabaigė socialinę labdaros programą, ir jėgas bei išteklius nukreipė į kitas problemines veiklos sritis.

Krikščioniškos minties sklaida ir mokymai

Krikščioniškos minties sklaidai plėtoti krašte trūko literatūros, todėl jau pačioje organizacijos gyvavimo pradžioje buvo įkurta leidybinė grupė, o vėliau leidykla „JONA“. LKF išleido daugiau nei 80 pavadinimų krikščioniškos minties leidinių, skirtų vaikams, evangelinių bažnyčių tarnautojams, mokytojams. Žinoma, tai yra nedaug, tačiau tuo metu, kai apskritai labai trūko literatūros, ypač knygų vaikams, mūsų leidiniai susilaukė nemažo skaitytojų susidomėjimo, o mes, leidėjai, gražių atsiliepimų.

LKF leidykla „JONA“ išleido tokius leidinius: „365 Vaikų maldos“, „Iliustruota Biblija“, Biblijos pasakojimai patiems mažiausiems (2 tomai), „Biblija vaikams“, „Didžioji vaikų Biblija. 365 pasakojimai“ ir t. t. Visa tai buvo įmanoma tik artimo bendradarbiavimo su kitomis krikščioniškomis misionierių organizacijomis, bažnyčiomis bei geros valios žmonių dėka.

Darius su Šventuoju Raštu.

Turėčiau paminėti ir edukacines programas, kurios buvo paklausios ir net keletą metų tenkino tuometinius poreikius. Buvo išbandyti nauji mokymo modeliai. Keletą metų Ginkūnuose (buvusiame Zubovo dvare – aut. past.) LKF vykdė anglų kalbos, fortepijono studijų programas. Tuo metu tokios programos Šiaurės Lietuvoje apskritai buvo naujovė.

Akademiniai krikščioniški projektai

Nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje steigėsi evangelinės bažnyčios. Besiformuojančiai vadovų bei tarnautojų kartai iškilo teologinių studijų poreikis, kad jie galėtų patenkinti bendruomenių žmonių dvasinius ieškojimus ir lydėti juos kelionėje su Viešpačiu. 1994 m. LKF pradėjo trumpalaikius Biblijos mokyklos kursus, kurie vėliau išaugo į VšĮ „Evangelinis Biblijos institutas“. Šame institute studijavo ar pagal konkrečius modulius mokėsi daugiau nei šimtas evangelinių bažnyčių tarnautojų ir vadovų, o jiems dėstė misionieriai iš Vokietijos, Šiaurės Amerikos, vėliau prisijungė teologinį išsilavinimą įgiję krašto evangelinės minties sekėjai. Džiugu, kad evangelinės teologijos studijos (EBI) ir toliau tęsiamos Vilniuje ir ten susilaukia nemažo susidomėjimo.

Turiu paminėti ir LCC (*Lithuania Christian College*) tarptautinio universiteto kūrimo istoriją. Mintys apie šį universitetą užgimė Šiauliuose, generuojant idėjas kartu su Artu D`Fehru (Kanada), Johannesu Reimeriu (Vokietija), dalyvaujant ir tuometiniam LKF vadovui Otonui Balčiūnui. Idėjos toliau buvo įgy-

Otonas Balčiūnas prie LCC universiteto

vendinamos Panevėžyje ir galiausiai Klaipėdoje buvo įkurtas tarptautinis universitetas LCC. Kaip žinoma, šiuo metu LCC universitetas teisėtai užima garbingą vietą tarp kitų nevyriausybinių aukštųjų mokyklų ir yra pagarsėjęs studijuojančių žmonių geografine įvairove. Šiuo metu LCC universitete mokosi studentai daugiau nei iš 50 šalių.

Socialinės bei edukacinės programos

Paramos evangelinėms bažnyčioms programa – tai dar viena LKF programa, kuri tam tikru metu atliko organizacinį vaidmenį priimant Lietuvoje ilgalaikes ir trumpalaikes misijų grupeles, kuriose kartu su lietuviais dalyvavo beveik šimtas Šiaurės Amerikos jaunuolių bei bažnyčių siųstų vyresnių krikščionių. Šie su misijomis tarnavo įvairiuose Lietuvos miestuose, stiprindami evangelinės minties tikinčiuosius, padėdami jauniems vadovams, dalyvaudami vienokiuose ar kitokiuose edukaciniuose bei socialiniuose projektuose.

LKF sėkmingai ėmėsi programų vaikams. Prieš 25 metus buvo įkurtas Gerosios Naujienos klubas, Vaikų dienos centras, o kasmetinis dalyvavimas vaikų vasaros poilsio stovyklose – atskira ir plati tema. Paminėsiu tik vieną dalyką: tai nelengva, tačiau daug džiaugsmo teikianti tarnystė.

Ilgamečiai partnerystės ryšiai su krikščioniškomis organizacijomis ir bažnyčiomis Vakaruose leidžia pamatyti ir atpažinti vyraujančias dvasinio gyvenimo tendencijas mūsų krašte ir padeda organizacijos misiją orientuoti atsižvelgiant į pokyčius, vykstančius politinio, ekonominio, kultūrinio ir religinio gyvenimo srityse.

Kodėl buvo įkurtas Lietuvos krikščioniškas fondas?

Nieko naujo nereikėjo išradinėti. Vakaruose gausu krikščioniškų organizacijų, kurios buvo kuriamos, gyvavo ir tebegyvuoja, buvo ir tebėra tikinčiųjų palaikomos, nes atliko arba atlieka tą misiją, kurios dėl vienokių ar kitokių priežasčių negali atlikti bažnyčia.

Lietuvoje gal kiek kitokia situacija. Skirtingai nei Vakaruose, kur evangelinių bažnyčių tradicija, patirdama vienokius ar kitokius iššūkius formavosi kelis šimtus metų, Lietuvoje po 1990 metų, tikintieji iš pogrindžio kilo į viešumą, o atsidarius sienoms, evangelinė mintis pasiekė ir Lietuvą. Tiek vyresnėms, tiek naujai užgimstančioms bažnyčioms reikėjo pagalbos. Natūralu, jog kūrėsi pagalbinės diakonų organizacijos, galinčios padėti jau esančioms ir dar besikuriančioms krikščioniškoms bendruomenėms.

Ne išimtis ir LKF, kuris buvo įkurtas tarsi atsakas į tikinčių žmonių bei sekuliarios visuomenės reikmes.

Įstatyminė bazė, kuri buvo tik kuriama, apribojo religinių bendruomenių veiklą arba ji nebuvo teisiškai palankiai reglamentuota. Todėl geros gražios iniciatyvos galėjo likti tik pokalbių lygyje.

Tačiau Lietuvos krikščioniškas fondas buvo ta organizacija, kurios dėka pereinamuoju laikotarpiu į Lietuvą atvyko daugybė grupių iš užsienio (misijų, muzikos, darbo ir kt.), kad galėtų padėti ir prisidėti prie bundančios evangelinės minties sklaidos mūsų krašte.

LKF pagalbos prireikė ir kuriant LCC tarptautinį universitetą. Fondas pasitarnavo kaip juridinė institucija, kurią pasitelkiant buvo galima įgyvendinti šią kelių geros valios žmonių universiteto Lietuvai idėją.

Krikščioniškos nevyriausybinės organizacijos svarba šiandien

Nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo praėjo beveik 30 metų. Atėjo nauja tikinčiųjų karta, kai kurios bažnyčios turi, nuomojasi ar statydinasi pastatus, ten dirba tarnautojai, veikia programos, turinčios rėmėjus. Bažnyčios tikslai nepasikeitė. Tai, ko gero, vienintelė pasaulyje institucija, kuriai duoti tikslai nesikeičia. Keičiasi būdai, bet ne tikslai.

Žmonėms vis dar reikia Evangelijos. Palaiminta Bažnyčia, kuri neapleido Jėzaus Kristaus paliepimo: „Eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones...“ (Mt 28, 19–20).

Tačiau be Evangelijos, Kristaus mokiniai turi dar ir kitų reikmių, kurių dėl vienokių ar kitokių priežasčių Bažnyčia nepatenkina.

Geros ir teisingos socialinės, švietimo ir kitos iniciatyvos dėl Bažnyčios prigimties, brandos bei itin lėtų sprendimų taip ir liktų pokalbiais prie kavos puodelio. Bažnyčios dar nesuvokė teologinio mokymosi reikšmės, tačiau kai kurių vadovų, pastorių ir kitų tikinčių žmonių pavienių pastangų ir užsispyrimo dėka, pasitelkiant NVO (Nevyriausybines organizacijas), buvo puoselėjamos ir pagal išgales plėtojamos mokymosi programos. Bažnyčia gali susitelkti į trumpalaikius vienadienius projektus, kurie taip pat gražiai gali prisidėti jau prie esamų iniciatyvų. Tačiau ilgalaikiams darbams atlikti reikalinga organizacinė struktūra, kompetentingi specialistai bei bent minimalūs finansiniai ištekliai.

Ne tik Lietuvos krikščioniškas fondas kūrė ir generavo gražias idėjas. Lietuvos Biblijos draugija, Lietuvos Biblijos skaitymo draugija, Gerosios Naujienos centras, Misionieriškas labdaros fondas „Šviesa Rytuose“, Lietuvos krikščionių studentų bendrija, Vaikų krikščioniško ugdymo draugija ir daugybė kitų krikščioniškų organizacijų labai prisidėjo prie krikščioniškų vertybių diegimo ir puoselėjimo Lietuvoje.

Liko dar nemažai neįgyvendintų minčių ir svajonių. Nestovime vietoje, ieškome būdų ir galimybių, kaip galėtume dar patarnauti Bažnyčiai.

Ko pats išmokau? Pirma, organizacijos misijoje svarbiausias siekinys turi išlikti meilė žmogui. Nors bendraujant su žmonėmis, deja, nesusipratimai neišvengiami, tačiau kartais patiriant sunkumus išgyvenami reikšmingi atradimai. Antra, belieka laikytis užsibrėžtų tikslų ir pasitikėti Dievu.

Dėkoju savo draugams ir bendražygiams, su kuriais teko daug metų dirbti kartu. Ačiū, kad jūs taip pat buvote tie „gyvieji mano gyvenimo vadovėliai“, iš kurių sėmiausi gyvenimiškos patirties.

Būkite palaiminti!

Apie tikrąją žmogaus vertę

Mindaugas Palionis
Naujosios Akmenės evangelikų bažnyčios pastorius

Pasaulinės lyderystės konferencijos (PLK) valdybai leidus, spausdiname pranešimą, parengtą pagal pastoriaus Mindaugo Palionio kalbą, 2018 m. pasakytą Pasaulinės lyderystės konferencijos metu Klaipėdos LCC tarptautiniame universitete. M. Palionio pranešimo tema – „Žmogaus vertė“.

Man didelė garbė būti jūsų konferencijoje. Dėkoju už kvietimą.

Lyderystės konferencijos yra vienas iš būdų, kurie keičia mūsų gyvenimą, ir šioji yra visų kitų vaisius. Pamenu, antroji PLK mane įkvėpė, nes jau daugelį metų gyvenau negavęs atsakymų į tam tikrus klausimus.

Bilo Haibelso pranešime išgirdau aiškiai išdėstytus, kaip tik man tinkančius atsakymus į egzistencinius bei tarnystės klausimus.

Mano pranešimo tema yra apie žmogaus vertę. Iš liudijimų, kuriuos papasakosiu, mes tikrai suprasime, kad kiekvienas žmogus yra didelė vertybė. Neseniai man teko keliauti automobiliu su viena garbia moterimi, kuri manęs paklausė, kokia tema aš ruošiuosi kalbėti šioje konferencijoje. Atsakiau, jog apie žmogaus vertę. Moteris atsakė man, jog žmogus vertas tiek, kiek jis naudingas visuomenei. Deja, tokius atsakymus yra labai skaudu girdėti, nes jie atstovauja mirties kultūrai, kad esą žmogus vertingas tik tiek, kiek jis gali duoti. Tačiau pats žmogus jau yra vertybė.

Ir štai kitoks liudijimas. ***Teko bendrauti su vienu pastoriumi, kuris pasakė, kad jeigu neturėčiau akių, rankų ir kojų, tai vis tiek Viešpačiui būčiau reikalingas tiek pat, kaip ir visa tai turintis. Dievas priima žmogų ne pagal jo darbus. Sukurdamas žmogų, Dievas vertina jį vien už tai, kad jis yra.***

Mirties kultūros filosofija Europoje buvo labai paplitusi: prisiminkime Hitlerį, kuris kvietė išnaikinti silpnus, neįgalius, kitokius, nepanašius į mus žmones.

Silpni žmonės mūsų visuomenėje mums yra kaip išbandymas, nes parodo mūsų žmogiškumo ribas. Gyvūnijos pasaulyje per TV matome gyvūnus, kurie būdami stipresni užpuola ir nugali silpnuosius; ir išlieka tik stiprieji. Silpni žmonės šiandien yra lyg lakmuso popierėlis, tikrinantis mūsų visuomenės moralinę ir dvasinę sveikatą. Tie žmonės iš tiesų parodo, kas mes esame, nes pastato mus į nepatogią padėtį: pamatome, jog mums šalia jų būti yra nesmagu, nesinori jų matyti, jau geriau jie tebūna toliau. Vertiname tik aplinką, kuri mums saugi ir patogi. Atkreipkite dėmesį į aplinką, kuri mus supa. Mums yra sunku būti kartu su atstumtaisiais. Ir dažnai mes net nenorime jų matyti, bet… Jėzus moko priešingai. Jis ragina eiti pas pražuvusiuosius.

Prieš 25 metus Dievo buvau paragintas iš Vilniaus, kuriame gyvenome kartu su šeima ir tėvais, grįžti į savo gimtąją Akmenę. Tuo metu su žmona auginome mažą dukrytę, gyvenome be galo sunkiai, todėl tėvai nupirko mums patį pigiausią butą, pardavinėtą antstolių kontoros. Labai džiaugėmės tuo butu, kol vieną dieną į jo duris pabeldė nepažįstamas žmogus, kuris tiesiog paklausė manęs: „Ar turite?“ Aš atsakiau klausimu: „Ko?“ Jis man parodė gestu, kad ieško svaigalų. Vėliau sužinojau, kad mūsų butas anksčiau buvo Akmenėje vienas geriausiai žinomų „taškų“, kuriame girtuokliai bet kada galėjo įsigyti alkoholio. Prasidėjo naktiniai girtuoklių vizitai, kildavo triukšmas. O mes dar laikėme ir skardžiai lojantį šunį, kuris skalydavo po kiekvieno skambučio į duris; tad užmigti pavykdavo tik trumpam, pabusdavo ir dukra, žmona laukėsi antrojo kūdikio. Deja, tokia baisi situacija tęsėsi ilgai. Ir vieną dieną nusprendžiau imtis priemonių. ***Kai eilinis ištroškęs pilietis pasibeldė į duris ir paklausė, ar turiu, ko jis atėjo, aš jam atsakiau: „Užeik, turiu“. Bet jam pasakiau: aš tau kai ką stipresnio noriu pasiūlyti. Jis nustebo: „Ką?“ Atsakiau: „Kristų“. Jo reakcija buvo nenusakoma.*** Mes pasikalbėjome ir viskas baigėsi tuo, kad mes klaupėmės kartu ant kelių kalbėti atgailos maldą. Taip vyriškis priėmė Kristų.

Taip nuolat susiduriant su tokiomis situacijomis, man teko melstis su daugybe žmonių. Galiausiai įsigijau krikščioniškų brošiūrų ir jas duodavau atvykėliams patiems pasiskaityti. Dievo ieškančių žmonių skaičiai būdavo įspūdingi, ir taikydamas jiems šį būdą įsigijau labai daug draugų. Ir jie pas mane pradėjo ateidinėti nebe ieškodami alkoholio, o prašydami pinigų maistui arba tiesiog maisto… Taigi greitai pasklido kalbos po visą miestelį, jog štai pas šį geradarį esą gali gauti pinigų. Aš tada buvau prisiskaitęs daug knygų apie motiną Teresę, norėjau būti į ją panašus. Po vienos konferencijos vienas brolis Kristuje man padovanojo auksinį žiedą, kitas – dar kitaip „palaimino“, todėl aš pabandžiau žmonėms dalinti savo turtą, ir pardavęs tą žiedą tiesiog išdalinau pinigus. Galvojau, pavalgys žmonės, nors vėliau ir sužinojau, kad jie tuos pinigus pragėrė. Tokia buvo mano tarnavimo pradžia. Suvokiau, jog toliau taip tęstis nebegali, reikia kažką daryti, kitaip spręsti šį klausimą.

Vieną vakarą meldžiausi Dievui aimanuodamas, kad žmonėms vien duonos neužteka, jie vis tiek vartoja alkoholį. Prisiminiau iš Evangelijos pagal Luką istoriją apie turtingą žmogų, iškėlusį puotą, į kurią jis pakvietė daug svečių. Tačiau jie neatėjo: vienas negalėjo, nes nusipirko dirvą, kitas pirko penkis jungus jaučių, o dar kitas sako: Atleisk man, nebūsiu, nes vedžiau.“ Šeimininkas supyko ant jų ir tarė tarnui: „Eik ir pakviesk vargšus, luošus ir aklus iš skersgatvių ir patvorių atvesk per prievartą.“ Taip gavau atsakymą, kad tiems žmonėms reikia namų, prieglobsčio, kuriame jie galėtų keistis. Pamačiau viziją, kad jiems reikia nupirkti namus: vienus – vargšams, kitus – akliesiems, trečius – paliegėliams, ketvirtus namus – kitokių problemų turintiems. Su žmona nupirkome pirmąją sodybą, ir tai tapo organizacijos „Prieglobstis“ pradžia.

Pamenu, iš pradžių mus žmonės įvairiai vertino. ***Žiemos pradžioje mes buvome trys barzdoti vyriškiai, keistomis kepurėmis. Nuėjome į vieną iš landynių, ir manydami, jog taip Jėzus moko, bandėme surinkti iš jos ten buvusius žmones. Pamenu, vieną girtuoklį įkalbėjom ir išsivedėm. Greitai miestelyje apie mus pasklido gandas, jog taip renkama grupė žmonių, iš kurių bus paimami organai donorystei.***

Tokia buvo mūsų pradžia. Žmonės pradėjo keistis, aplinkinius pasiekė gandai, kad atėjusiųjų pas mus į „Prieglobstį“ gyvenimas pasikeičia. Į mus žmonės ėmė kreiptis pagalbos ir kitais klausimais. Pradžioje buvo vien tik vyrai, vėliau atsirado ir moterų. Ilgainiui pas mus atsirado reabilitacijos paslaugos priklausomybes turinčioms motinoms su vaikais. Galiausiai pamatėme bėdą, kad naikinamos valstybės institucijos – globos įstaigos, vaikų namai, o vaikai iš jų atiduodami apmokytiems globėjams ir kad jų trūksta. Nusprendėme daryti kitaip: kad iš tų mamų neatimtų vaikų, kad jos galėtų likti su vaikais ir galėtų atlikti visą reabilitacijos procesą. Nutarėme mokyti jas socialinių įgūdžių, kad jos nesmurtautų ir išlaikytų šeimą. Kitais atvejais, baigusios reabilitacijos programą mamos bandydavo susigrąžinti vaikus, tačiau dėl asocialaus gyvenimo būdo praradus vaikus, susigrąžinti juos būdavo labai sunku; šeima būdavo išardyta. Mes ėmėme priimti tas mamas kartu su vaikučiais, mokydavome jas teisingai elgtis. Taigi taip lašas po lašo pradėjome spręsti šią problemą.

Vėliau atsirado senyvų 70–75 m. žmonių, kuriuos veždavo gydyti nuo alkoholio. Didžioji dalis reabilitacijos centrų tokių žmonių nebenori priimti. Jų niekas neremia, o ES fondai remia tik tokius asmenis, kurie po reabilitacijos gali grįžti į darbo rinką ir taip sugrąžinti į juos investuotas lėšas. Seni žmonės nebegrįžta dirbti, taigi mes įsigijome seneliams sodybą.

Vėliau pradėjo ateiti žmonės, kurių namai sudegė, kurie nebeturėjo pastogės ir vietos, kur gyventi. Ateidavo ir moterys, pabėgusios nuo smurto, ir tokie patys vyrai; visiems reikėjo vietos gyventi. Taigi atidarėme Krizių namus.

Galiausiai mums ėmė vežti benamius. Iš pradžių bandėme apgyvendinti juos kartu su kitais globotiniais, tačiau gretai pamatėme,

> Žmogus yra lyg deimantas. Vieni deimantų parduodami už didžiulę kainą, o kiti – voliojasi purve.

jog klydome. Daugelis jų buvo iš Klaipėdos ir Vilniaus, šie žmonės buvo tokie asocialūs, kad nebegalėjo vykdyti resocializacijos programos. Todėl mes įsigijome dar vieną sodybą Joniškio rajone, kad galėtume tuos benamius globoti jiems gyvenant komunos principu. Jiems tebuvo iškeltas vienas reikalavimas – kad jie nebevartotų. Mes vieną po kito pastatėme tris namus. ***Taip mes sukūrėme Benamių kaimą. Tačiau gyventojams užprotestavus, pakeitėme kaimo pavadinimą į „Tavo namai“.***

Mūsų gyventojai – neturintys namų; šiandien be kitų pagalbos jie būtų jau mirę, kiti – gal jau nusižudę. Didelė jų dalis praleidę daug laiko pataisos namuose – vienu žodžiu, tai tie žmonės, nebeįveikiantys socializacijos procesų, kurie nebegali gyventi taip, kaip mes galime gyventi. Jie šiandien turi galimybę gyventi oriai, melstis ir šlovinti Kristų.

Žinote, skaudžiausia buvo tai, kad emigravę vaikai paliko savo senyvo amžiaus tėvus. Keista ir tai, kad mūsų reabilitacijos centruose dauguma gyventojų yra grįžusieji iš emigracijos. Jie ten vartojo alkoholį ir narkotikus, prasigėrė, o tada grįžo į Lietuvą. Dabar jie sveiksta, stojasi ant kojų.

Paminėtini senoliai, kuriuos savivaldybė atvežė mums į centrą. Mes tvirtinome, kad jie negali būti čia, tarp tų priklausomų žmonių. Todėl Troškūnuose, Anykščių rajone, įsigijome 1939 m. statytą Troškūnų vienuolyno senelių namų pastatą, kuris ilgainiui buvo tapęs mokykla, ir dabar vėl atkūrėme senelių namus. Dabar turime pilnus namus žmonių, tų, kurie gyveno atskirtyje, kurie nebuvo niekam reikalingi.

Galiausiai pradėjome maitinti vargstančius žmones, kurie neturi ko valgyti.

Daugelis tų žmonių yra ir išsilavinę, ir užėmę tam tikras pareigas, dirbę vadovais. Kai jie papasakoja, kaip jų gyvenimai sugriuvo, kai žuvo sūnus, ar išsiskyrė su šeima, supranti, kad tai yra ne juokas, ir nežinia, kaip tu pasielgtum ir kur tu būtum juo dėtas.

Žmogus yra lyg deimantas. Vieni deimantų parduodami už didžiulę kainą, o kiti – voliojasi purve. Tačiau jų vertė yra ta pati. Juos tereikia ištraukti, nuplauti, gal kai kuriuos nušlifuoti. Deimantai yra šlifuojami deimanto dulkėmis, kol tampa permatomais briliantais. Taip ir su žmogumi. Reabilitacijos principai, kuriais mes naudojamės, yra bendruomeninės terapijos principai, kai mes vienas kitą šlifuojame. Taip yra ir su žmogaus verte, ji šlifuojama.

Pats didžiausias stebuklas, įvykęs mūsų tarnystėje, yra tai, kad 90 proc. pas mus tarnaujančių žmonių yra tie buvusieji „nurašyti žmonės“. Tai benamiai, infekuoti ŽIV, narkomanai, nusikaltėliai, prostitutės. Jie šiandien mūsų tarnautojai ir lyderiai iš didžiosios raidės. Nes ir puolęs žmogus yra žmogus. Vieni iš jų šiandien maitina vargstančius, kiti rūpinasi į krizę patekusiais žmonėmis, treti dirba su priklausomybių turinčiais žmonėmis.

Žinote, lyderis yra tas, kuris nebijo suklysti, o suklydęs jis pakyla ir eina toliau.

Mane mama nuo pat vaikystės mokė vieno principo: „Mindaugai, jeigu tu kažką pradėjai, visa tai užbaik.“ Tas atsakomybės jausmas, raginantis užbaigti tai, ką pradedi, yra labai svarbus siekiant tikslo. Ir man geriausias tas lyderystės pavyzdys, tas Kristus, kuris pasakė: „Jeigu pridėjai rankas prie arklo ir dairaisi atgal, tu netinki Dievo karalystei“. Todėl noriu visus paraginti – mes visi turime savo arklus, savo tarnavimą, darbą, verslą, ar tai, ką Dievas mums davė. Tad jeigu jau pridėjome rankas, veikime iki galo! Ačiū!

Kiekvieni pataisos namai – tarsi didelė šeima

*„Prisiminkite kalinius, tarsi kartu būdami įkalinti, prisiminkite tuos, su kuriais piktai elgiamasi, nes patys tebesate kūne.“ /*Hebrajams 13, 3/

Evangelija yra vienintelė jėga, dovanota tau Dievo asmens, kuri atgailaujančiam ir priimančiam naują gyvenimą Kristuje tikrai atidaro nuodėmės kalėjimo vartus. Apie šią subtilią temą ir Lietuvos kapelionų asociacijos istoriją bei veiklą iki 2020 metų pasakoja buvęs jos ilgametis direktorius Lukiškių kalėjimo ligoninės kapelionas Gintaras Vėbras.

Dažniausiai krikščionių organizacijas įkuria tikintieji arba bažnyčios. Kaip buvo įkurta kalėjimų kapelionų asociacija ir kas būdinga jos veiklai?

Šią organizaciją įkūrėme keliese 2002 m. Tarp steigėjų buvo pastoriaus Ivano Panko šeima, „Biblijos kelio“ (BKB) ir kitos bažnyčios. Daug prisidėjo apskritai visos evangelinės bažnyčios. Iš pradžių asociacija vadinosi „Krikščionių tarnavimas kaliniams“. Dažnai iniciatoriai iš anksto vienas kito nepažinojo, dauguma jų buvo jauni, tačiau juos visus vienijo troškimas dvasioje skelbti Evangeliją kaliniams. O mums svarbiausia – žmonių motyvacija.

Kalinių buvo daug – iš viso tuo metu kalėjo apie 12–13 tūkstančių žmonių. Manėme, kad jiems reikalingas kelrodis, inkaras, o pradėti naują gyvenimą be tikėjimo Dievu tiesiog neįmanoma. Pasitelkėme bendruomenes, kurios jau turėjo gana aiškias teologines vagas; apmokėme tarnautojus, paskyrėme jiems talkinančius savanorius. Aš buvau išrinktas pirmuoju organizacijos vadovu.

Pirmas iš kairės buvęs LKKA direktorius kapelionas Gintaras Vėbras, antras kapelionas Borisas Filonas.

Bendruomenės palaikė šią misiją, nebuvo prieštaraujančių, ir tai stebino, nes bažnyčių teologiniai akcentai kaip tada, taip ir dabar skirtingi. Visgi eidami į kalėjimus, mes, krikščionys, nepabrėždavome savo skirtumų, nes manėme, jog tarnaudami Evangeliją skelbiame bendrai.

Ar būnant asociacija, atstovaujančia plačiam spektrui bažnyčių, tapo lengviau patekti į laisvės atėmimo vietas, kalbėtis su administracijos vadovais?

Visų pirma ne visai paprasta buvo nutarti dėl asociacijos pavadinimo, Lietuvos vardo jame – raštu apklausėme visas pataisos įstaigas, kol sutarėme, kas joms ir mums tiko. Be to, kai kurie kalėjimai turėjo savo vykdomąją valdžią, kuri vienur akcentuodavo vienus dalykus, kitur – kitus. Prisiminkime, kad pradžioje nebuvo jokių įstatymų, laiduojančių visuomenei galimybes savanoriauti. Mes teigėme, kad mūsų tikslai skaidrūs, kad mes neskleidžiame susiskaldymo ir nekritikuojame kitų konfesijų (mūsų savanoriai buvo įvairių konfesijų atstovai). Aiškinome administracijai, kad mūsų tikslas – pakeisti kalinio pasaulėžiūrą. Tuo metu kaliniai į kapelionus žiūrėjo palankiai, o nuolat lankydami Biblijos studijas kai kurie net atsisakydavo nerašytų zonos taisyklių, ir kalėjimų administracijai tai tiko. Kas iš vadovų suprato, kaip svarbu keisti bausmę atliekančius kalinius (reikia pasakyti, kad ne visi priėmė mus džiaugsmingai), tie mums talkino labiausiai, palankiai vertindavo mūsų iniciatyvas, duodavo leidimus mums ir mūsų svečiams, patardavo dėl elgesio, supažindino su saugumo reikalavimais. Taigi su jais mes bendradarbiavome.

Kaip šio tarnavimo turinį ir tikslą supranta įvairių miestų bendruomenės ir bažnyčios? Kas jį remia?

Bažnyčia buvo ir lieka pirmasis ir prioritetinis partneris, nes būdamas visuomeninė iniciatyva imlus laikui kalėjimų tarnavimas nesirėmė europinių fondų lėšomis (dėl kvalifikacijos stokos ir kitokių priežasčių), nors vienu metu išmėginome ir šį finansavimo kelią. Galiausiai nutarėme, kad jeigu jau mus įsteigė bažnyčios, tai visa materialinė našta ir gula ant jų pečių – viena kita dalyvauja suteikdama reikalingus juridinius atributus, nedideles biuro patalpas, apmoka mums komunalines paslaugas, aukoja vaišėms ir suteikia didesnes patalpas maldos susirinkimams. Kai kurie tikintieji šiai tarnystei aukoja po 30 ar 40 eurų per mėnesį, taip sumokame buhalterei, padengiame dalį išlaidų kelionėms į pataisos namus. Todėl mums, kapelionams, tokia parama rodo, kad kartu eidami Dievo nurodytu keliu ir pernelyg nesureikšmindami neesminių konfesinių skirtumų, nebūsime apleisti, neliksime be padrąsinimo, geriau pažinsime vienas kitą ir Viešpatį.

Kaip vyksta kapeliono vizitas į pataisos namus? Kur jums leidžiama patekti ir ką ten veikiate?

Tai mūsų darbo realijos, ir jų yra daug. Iš esmės kiekvienas kalėjimas yra didelė šeima, nors panaši į kitą, bet turinti savo specifiką. Išnykus posovietinei sistemai, kurioje kalėjimai buvo skirtingų režimų, liko vienintelis tarsi „sukrikščionintas“ pavadinimas – pataisos namai. Neliko ir kalėjimo kaip laisvės atėmimo vietos kategorijos. Gyvename persitvarkymo laikotarpiu. Tačiau pastebėjau, kad per trisdešimt Nepriklausomybės metų, išskyrus keleto

Su nuteistaisiais apačioje pirmas iš kairės kapelionas Vladas Sereda

Tikintieji gieda pataisos namuose

bendrabučio tipo pastatų rekonstrukcijos ir pritaikymo bausmės atlikimo režimui atvejų (pvz., Kybartuose), nebuvo pastatyti nė vieni nauji namai bausmę atliekantiems Lietuvos piliečiams, kurie sudaro absoliučią daugumą nuteistųjų.

Kapelionus, turinčius nuolatinius ar laikinus leidimus, atlikus asmens ir daiktų patikrą, palikus draudžiamus įsinešti daiktus, apie kuriuos mus informuoja iš anksto, budinti sargybos pamaina dažniausiai įleidžia į visus pataisos namuose įrengtus sektorius (vienąme sektoriuje gyvenantys dažniausiai negali lankytis kitame). Kartais pasitaiko, jog nuteistieji nori ateiti, bet informacija apie kapelionų vizitą jų nepasiekia, tačiau iš tiesų mes nesame ignoruojami arba kokiu nors būdu kitaip raginami nesilankyti, neteikti prašymų. Į įkalinimo įstaigas atvežame ir pavienius muzikantus, ir grupes, kartu su mumis kartais lankosi kalėjimų evangelistai iš kitų šalių, jie nori pasimelsti, tarti žodį, išgirsti nuteistuosius.

Kiekvienuose pataisos namuose yra drausminė ir paprasta nuteistųjų grupės, pastaroji už gerą elgesį turi daugiau lengvatų, administracijos pasitikėjimo, netgi gali būti be sargybos.

Progresyvioji pataisos atlikimo sistema, nepaisant sumaišties, ima viršų, administracija dabar jau iš tikrųjų skiria daug dėmesio reabilitacijai, elgesio korekcijai, ypač kai mato, jog žmogus nori keistis.

Kapelionas turi būti pasiruošęs psichologiškai, nes pamačius ten esančius žmones kartais patirtas įspūdis labai pakeičia jausmus, sukelia stresą. Ten esantys žmonės nėra agresyvūs, nors jų išvaizda dažnai apie tai byloja. Jie visų pirma yra tokie patys žmonės kaip mes, tikrai pasiilgę nuoširdumo, bendravimo be klastos ir veidmainystės. Patarčiau savanoriams iš anksto pasižiūrėti nuotraukų, vaizdo medžiagos iš kalėjimų, kad atvykus į susitikimą būtų lengviau susitaikyti su realybe.

Kapelionui atėjus į nurodytą patalpą (kai kur įrengtos ekumeninės, su kitomis misijomis naudojamos koplyčios, aktų salės, susitikimo su advokatu kambariai), administracija atveda susitikime norinčius dalyvauti nuteistuosius, nurodo kapelionui ar savanoriui buvimo įstaigoje laiką, sąlygas, gali iškviesti kai kuriuos nuteistuosius atlikti darbines funkcijas, tačiau į sielovadą ar pamaldų atlikimo tvarką bei turinį nesikišama. Toje koplyčioje ar patalpoje gali numatytu metu vykti ir kitokio turinio susitikimai, apie tai reikia žinoti. Kartais dėl to reikia pereiti kitur, praeiti gyvenamąsias zonas ir pan. Jeigu pasitaiko, kad nėra kitos laisvos ir saugios vietos, nuteistieji pakviečia pas save į gyvenamąsias patalpas, tuomet, leidus administracijai, mes ten einame ir bendraujame. Nuteistieji mėgsta būti išklausyti, pasakoja apie savo gyvenimą, manau, tai tam tikros išpažintys, mums suteikiamas didelis pasitikėjimo kreditas.

Ar yra Lietuvoje kokia nors didesnė misija, remiama bažnyčių, kuri padėtų išėjusiems į laisvę iš naujo, jau kitaip įsilieti į gyvenimą ir tapti visaverčiais visuomenės nariais?

Šis klausimas labiau nukreiptas į ateitį. Nors, manau, ateities nebus be dabarties, be tų, kurie jau dabar eina pas izoliuotus, prasikaltusius, dažnai viltį jau palaidojusius žmones, neša jiems Kristaus šviesą. Ir vis dėlto laikai per 20 metų po tarnavimo užuomazgų jau gerokai pasikeitę, yra įvairių socialinės paramos formų, išeinančiam į laisvę išmokami rankpinigiai, nakvynės namai priima laikinai pagyventi. Ir mes, tikintieji, galvojame, kaip jiems padėti. Tai aktualu, ypač kalbant apie tą artimesnį kalinių būrį, pavyzdžiui, pensinio amžiaus, ar dėl turto konfiskacijos netekusius namų, kurie ilgą laiką, apie dešimtmetį, ateina kartu su kapelionu melstis, studijuoti Rašto. Dažnas jų visai nieko nebeturi gyvenime. Ieškome savanorių, kurie priimtų išėjusius į laisvę nors savaitei ar mėnesiui pagyventi į kokį nors butą, pajusti namų šilumą. Buvę nuteistieji dažnai jaučia asmeninės erdvės stygių, nes perpildytuose pataisos namų bendrabučiuose ji yra didžiulė prabanga. Tad atsidūrę laisvėje, žmonės mūsų prašo tiesiog kuriam laikui palikti juos tyloje ir vienumoje. Šiuo metu Vilniuje Išganymo armija kalėjusiems padeda drabužiais, pabendrauja su išėjusiais į laisvę po ilgų metų. Manau, visi minėti dalykai, kas ką gali, yra puiki krikščioniškos malonės dovana žmogui, kuris nors ir pagal įstatymą tikrai nusikaltęs, Dievo akyse yra pražuvęs visai ne dėl to. Evangelija yra vienintelė jėga, dovanota tau Dievo asmens, kuri atgailaujančiam ir priimančiam naują gyvenimą Kristuje tikrai atidaro nuodėmės kalėjimo vartus.

Šiais metais į kalėjimų tarnavimą atėjus naujam direktoriui, tau, Gintarai, dėkojame ir žurnalo „Gyvieji šaltiniai“ vardu linkime Dievo palaimos, artumos, Jo apvaizdos ir, žinoma, naujų tarnavimo Viešpačiui Dievui laukų bei vynuogynų.

O aš norėčiau mūsų asociacijos vardu padėkoti žurnalui „Gyvieji šaltiniai“, kuris bene vienintelis leidinys visus 20 metų gausiai patenka į Lietuvos (ir ne tik) kalėjimus, visuomet pasižymi ne lėkštu konfesiniu savo tiesų skelbimu, bet prasmingu ir įdomiu dvasiniu turiniu, aiškiai kalbančiu nuteistiesiems apie naują gyvenimą su Dievu, ir raginančiu juos keistis.

Dėkojame už pokalbį.

Kalbėjosi Arnoldas Matijošius

Mokyti **širdis**

„Šitie žodžiai, kuriuos tau šiandien skelbiu, tepasilieka tavo širdyje: mokyk jų savo vaikus ir apie juos kalbėk [...]“ /Įst 6, 6-7/

Džiuljeta Gečienė

VšĮ „Vaivorykštės takas“ gimnazijos vadovė ir viena iš steigėjų

Iš kartos į kartą perduoti tikėjimą – atsakingas įpareigojimas tėvams. Kiek šiandien jie gali skirti laiko vaikų, paauglių, jaunimo mokymui? Turėtume būti sąžiningi ir pripažinti, jog laiko „spąstai“ padaro savo poveikį – esame labai įsipareigoję ir atsakingi dirbdami, tarnaudami, tvarkydamiesi buityje. Visi esame labai įnikę į darbus.

Ateizmo skurdas sovietų mokyklose

Paauglystėje mūsų vaikams kyla rimtų iššūkių: nauji autoritetai, draugų įtaka, šiuolaikinės visuomenės vėjai. Kiekvienam po ranka esanti bet kokia informacija tiesiog šaukiasi dėmesio iš šviečiančių ekranų. Pasidalinsiu asmenine patirtimi iš savo paauglystės. Pamenu, kaip mokydamasi septintoje klasėje grįžusi iš mokyklos pareiškiau mamai: „Žinai, mamyt, o Dievo nėra! Istorijos mokytoja šiandien pateikė naujausius mokslinius įrodymus apie kosmoso tyrinėjimus. Labai įdomiai pasakojo...“

Mama sureagavo akimirksniu – pirmąkart gyvenime gavau antausį ir gerą pamoką: nedrįsk taip daugiau kalbėti. Tada supratau, jog turiu pasirinkti, kada ir su kuo dalintis savo įsitikinimais tikėjimo klausimu. Tačiau mokytojų autoritetas, mokomoji medžiaga, kuri sovietmečiu buvo parengta remiantis ateizmo pamatais, man darė labai didelę įtaką. Mokykla formavo pasaulėvaizdį, mokykla kūrė mano pasaulėžiūrą ir įteikė brandos atestatą gyvenimui. Tai vyko be tikėjimo, be aiškių vertybių ir be jokio supratimo apie egzistuojančią absoliučią Tiesą. Ir turėjo praeiti nemažai laiko, kad mokyklos nupieštą juokingo seneliuko ant debesies įvaizdį pakeistų gyva Tiesa ir gyvas tikėjimas.

Pirmieji krikščioniško ugdymo žingsniai

1991 metų rudenį išgirdau, jog įkurti krikščioniškai mokyklai Klaipėdoje ieškomas pradinių klasių mokytojas. Bendruomenė buvo didelė, todėl nustebau, jog be manęs, neatsirado nė vieno pradinių klasių mokytojo specialisto. Taigi nusprendžiau atsiliepti į šį kvietimą.

1992 metų rugsėjo 1 dieną apsilankę LR švietimo ministerijoje, įtikinę švietimo valdžios atstovus, jog įstatymas mūsų pusėje – uostamiestyje pradėjome pirmąją licencijuotą krikščionišką mokyklą „Meilės Žodis“. Pradėjome su vienintele pirmąja klase ir 12 mokinių. Tarsi dvylika apaštalų. Nežinojome kaip, bet ieškojome. Džiaugėmės atradę čekų pedagogo J. A. Komenskio raštus. Mokėmės sekti Dievo Žodžiu, meldėmės ir tikėjome. Mokykla augo. 1997 metais buvo reorganizuota į nekonfesinę krikščionišką mokyklą. Šiandien VšĮ „Vaivorykštės tako“ gimnazijoje mokosi 182 mokiniai nuo priešmokyklinės iki IV-os gimnazinės klasės. Vilniuje nuo 2009 metų veikia gimnazijos filialas. Jaunimo ugdymo procese vien tik Klaipėdos gimnazijoje dalyvauja arti penkiasdešimties gimnazijos bendruomenės narių. Kiekvienas turi savo dalį ir savo įnašą šiame mokinystės su Dievu kelyje. Kiekvienas stengiamės įgyvendinti mokyklos misiją – puoselėti krikščioniškas vertybes jaunų žmonių širdyse. Ir ne tik. Bendruomenė didelė – tėvai, mokytojai, darbuotojai, vaikai, kiekvienas, turintis skirtingą patirtį, įsitikinimus. Mes reikalingi vieni kitiems, kad galėtume skleisti šviesą, liudyti ir mylėti vienas kitą.

Tikiu, jog tuomet, 1990-aisiais, drauge su dvasiniu prabudimu į Lietuvą sugrįžo idėja, jog šaliai, miestui reikalingos krikščioniškos ugdymo įstaigos. Savo 25 metų jubiliejų 2016-aisiais metais atšventęs LCC Tarptautinis universitetas taip pat minėjo 1991-ųjų pradžią. Gal šiek tiek drąsu tvirtinti, tačiau istorija kartojasi: *Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje priėmus krikščionybę, XIV a. pabaigoje pirmosios mokyklos pradėtos steigti prie bažnyčių, iki tol vaikai mokėsi namų mokyklose prie dvarų. Pirmoji žinoma mokykla veikė prie Vilniaus katedros (Vilniaus katedros mokykla minima 1397 m., manoma, įkurta apie 1387 m.).*

Lietuvoje šiuo metu veikia dvi krikščioniškos evangelinės gimnazijos: Vilniaus krikščionių gimnazija, savo veiklą pradėjusi 1993 metais, ir 1992 metais įsikūrusi „Vaivorykštės tako“ gimnazija Klaipėdoje.

Patirties semiasi iš užsienio

Šalyse, kur reformacija giliai įleidusi šaknis, stebina krikščioniškų mokyklų mokinių gausa. Pavyzdžiui, septyni Olandijos koledžai susivieniję į vieną Asociaciją, ir kiekviename iš koledžų (iki 11 klasės) mokosi nuo 2 iki 4 tūkstančių moksleivių. Savo vaikus čia leidžia tikinčiųjų šeimos.

Šios krikščioniškos mokyklos jau turi senesnę istoriją, tradicijas, glaudžiai bendradarbiauja su reformatų bažnyčiomis. Pati valdžios politika palaiko krikščioniškų mokyklų veiklą. Nuo 1917 metų Nyderlandų valdžia visiškai finansuoja kiekvieną privačią mokyklą kaip ir valstybinę. Svarbu, jog būtų užtikrinti pakankami mokymosi rezultatai.

Reformacijos istorija Olandijoje gyva, jos atstovai uoliai rūpinasi teisingu jaunosios kartos ugdymu. Greičiausiai čia slypi viena iš paslapčių, kaip iš kartos į kartą jiems pavyksta perduoti tikėjimą. Jau ketvirti metai „Vaivorykštės tako“ gimnazija bendradarbiauja su J. Kalvino koledžu Nyderlanduose. Kiekvieną kartą aplankę jų mokymo įstaigas, mokytojai grįžta įkvėpti tikėjimo, jog krikščioniškas vaikų ugdymas labai svarbus kiekvienos tautos gyvenime.

Mitai apie krikščioniškas mokyklas

Norėčiau pasidalinti keletu populiarių ir paplitusių mitų (baimių) dėl krikščioniškų mokyklų.

1 mitas. Krikščioniška mokykla – „šiltnamis“ vaikams. Šeimos mano, jog krikščioniškose mokyklose vaikai gali būti ugdomi labai patogiomis sąlygomis, kai viskuo pasirūpinta. Todėl pabaigęs tokią „šiltnamio“ mokyklą, jaunimas nesugebės spręsti iškilusių problemų ir jaunuoliams bus sunku atsilaikyti prieš pasaulio vėjus.

Iš tiesų krikščioniškoje mokykloje mokosi vaikai, kurių prigimtis tokia pat nuodėminga kaip ir visur; čia dirbantys mokytojai labai stengiasi, tačiau jie nėra tobuli. Todėl kaip ir kiekvienoje mokykloje čia būna visko: ir draugysčių, ir susipykimų, ir džiaugsmo, ir ašarų. Kasdien mokomės atleisti ir mylėti, padėti vienas kitam ir suprasti kitą. Tačiau prieš akis turėdami mūsų tikėjimo Pradininką ir Atbaigėją Jėzų Kristų, nenustojame mokytis iš Jo.

2019 / 2020 mokslo metais „Vaivorykštės tako“ gimnazija ruošiasi išleisti septintąją abiturientų laidą. Džiaugiamės matydami garbingus jaunuolius: subrendusius, taikius ir įtikintus, jog kiekvienas turi „savo vietą po saule“. Tikime, jog būdami saugūs viduje, jie bus pasiruošę ir atlaikyti gyvenimo vėjus.

2 mitas. Krikščionių vaikai turėtų būti misionieriai valstybinėse mokyklose, nešti šviesą kitiems.

Klausimas: ar kiekvienas suaugęs žmogus pasiruošęs vykti į misijas? Ar tokiai užduočiai atlikti Dievas neruošia ir nešaukia savo moki-

nių? Ar tikrai jūsų mažamečiai vaikai, paaugliai pasirengę atskirti gera nuo blogo ir drąsiai skelbti Evangeliją pasauliui? Manau, kad per daug drąsu būtų taip manyti. Todėl krikščionys tėvai neturėtų patikėti pasauliui ugdyti savo vaikų ir leisti jiems piešti iškreipto pasaulio vaizdo.

3 mitas. Krikščioniška mokykla – saugi aplinka, tačiau nepakankamos akademinės žinios.

Krikščioniškas ugdymas – tai holistinis (visuminis) ugdymas, kuris vienija tarpusavio santykius, pasaulėžiūrą, vertybes ir žinias. Kurdami saugią aplinką, kuriame asmenybę; inicijuodami teisingus, pagarbius santykius, formuojame charakterį; mokydami kritinio mąstymo ir atskleisdami krikščioniškas vertybes, prisidedame prie teisingos pasaulėžiūros kūrimo. Be to, suteikdami žinias, ruošiame jaunimą šiam gyvenimui, atverdami dvasines paslaptis amžinybei.

Šiandien Lietuvoje turime didžiulę privilegiją laisvai dalintis Dievo žodžiu, melstis, atvirai organizuoti krikščioniškas šventes. Krikščioniškos mokyklos skleidžia Dievo Žodžio šviesą ne tik mokinių, bet ir tėvų bei mokytojų gyvenime.

Dievo Žodis kviečia: „Parodyk vaikui kelią, kuriuo jis turi eiti, tai ir pasenęs jis nenukryps nuo jo.“ (Pat 22, 6) Kas parodys vaikui Kelią? Pacituosiu Nijolės Ivanauskienės mintį: „Mūsų vaikams reikia viso miesto gerumo, kad jie užaugtų dori.“ Todėl verta pasirinkti visus įmanomus teisingus ugdytojus, kurie padės mūsų vaikams ieškoti ir surasti. Surasti Kelią, Tiesą ir Gyvenimą.

Mes visi kartu esame pašaukti ugdyti ne tik vaikų protus, bet ir širdis.

Globėjų šeimos patirtis:

priimti sprendimą dėl vaikų globos nebuvo sunku...

Raminta Zaicevičienė

VšĮ Vaiko ir tėvų centro „Aš ir mes“ globėjų ir įtėvių konsultavimo specialistė

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuo 2015 m. lapkričio mėnesio įgyvendina projektą „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“. Institucinės globos pertvarkos tikslas – siekti, kad būtų užtikrinta darni aplinka ir sąlygos kiekvienam vaikui augti biologinėje šeimoje, o likusiems be tėvų globos vaikams – globėjų, įtėvių šeimoje ar šeimynoje, gauti bendruomenės pagalbą.

Vykdant institucinės globos pertvarką, intensyviai ieškoma šeimų, kurios sutiktų padėti savo tėvų globą praradusiems vaikams, padaugėjo joms teikiamų pagalbos paslaugų. **Editos ir Vido šeima** – viena iš daugelio šeimų, sutikusių savo namų šiluma dalintis su likimo nuskriaustais vaikais. Sutuoktiniai mielai papasakojo, kaip jiems sekasi būti globėjais.

Kaip apsisprendėte globoti vaiką?

Ketverius metus gyvenome susituokę, tačiau nepavyko susilaukti savo vaikų, pradėjome galvoti, apie įsivaikinimą arba globą. Manėme kad galime į savo šeimą priimti mažylį ir padėti jam užaugti. Keletas pažįstamų šeimų buvo įsivaikinę vaikučius, dalijosi savo patirtimi ir skatino nebijoti. Taip pat teko lankytis vaikų namuose, dalyvauti renginiuose su jaunuoliais iš vaikų namų, matėsi, kaip jiems

trūksta šeimos, vyresniųjų draugijos. Nesinorėjo siekti vien tik karjeros darbe, norėjosi kažkam padėti, padaryti kažką prasmingo.

Šiuo metu mūsų šeimoje auga dvi globojamos mergaitės. Vienai iš jų – vieneri metai ir penki mėnesiai, kitai – treji metai ir septyni mėnesiai. Mažoji pas mus auga nuo vieno mėnesio, o vyresnioji pas mus jau vieneri metai.

Ar sunku buvo priimti šį sprendimą? Kiek laiko tai užtruko ir kaip tai vyko?

Priimti sprendimą dėl vaikų globos nebuvo sunku. Po keleto pokalbių, pradėjome rinkti dokumentus ir nunešėme prašymą į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą. Prašymą nunešėme pavasarį, tačiau teko laukti rudens, kol prasidėjo įtėvių ir globėjų mokymai.

Daug kas minėjo, kad teks labai ilgai laukti globojamo vaiko. Kiek neramu buvo, kaip seksis bendrauti ir atrasti ryšį su juo. Iš aplinkinių vis girdėdavome kalbas, kad auginant vaikus iš vaikų namų kyla labai daug problemų – jie neklauso, nesimoko. Pradžioje buvo kiek neramu, kaip artimieji reaguos į šį mūsų sprendimą.

Kaip pirmą kartą susitikote su Jūsų globojamais vaikučiais – kaip jautėtės, ką galvojote?

Edita: Vyresniąją mergaitę aplankėme kūdikių namuose praėjus mėnesiui po įtėvių ir globėjų mokymų. Kūdikių namų darbuotoja mums atvedė išsigandusią mergaitę. Iš pradžių ji bijojo mano vyro, buvo tik su manimi. Tik po keleto susitikimų ji pradėjo bendrauti ir su vyru, ir tik tada, kai pamatė, kad kiti vaikai su juo žaidžia. Pirma mintis buvo, kodėl ši maža mergaitė jau dvejus metus auga kūdikių namuose, ar mes jai patiksime, kaip pavyks su ja suartėti.

Pradėjus lankyti vyresniąją mergaitę kūdikių namuose, mums paskambino Vaiko teisių apsaugos darbuotoja ir paklausė, ar galėtumėme globoti vos mėnesio kūdikį. Teko greitai apsispręsti, darbe informuoti apie išėjimą, per vieną vakarą susipirkti būtiniausius kūdikiui daiktus. Labai smagu, kad iš aplinkinių sulaukėme daug pagalbos. Sprendimą globoti priėmėme mergaitės nematę, bet apie tai susimąstėme tik važiuodami jos pasiimti... Kai atvykome, mažylė miegojo. Pasijutome keistai, nes mergytę paėmėm iš jos tėvo rankų.

Kaip vaikams sekėsi prisitaikyti Jūsų namuose? Kokios buvo pirmosios dienos, savaitės?

Edita: Mažajai atvykus į mūsų namus, viskas apsivertė aukštyn kojomis. Supratome, kad nuo šiol teks gyventi ne pagal mūsų, o pagal mažylės ritmą. Teko beveik visą laiką skirti jai. Džiaugiamės, kad ji buvo gana ramus vaikas, noriai valgydavo, daug miegodavo... Visi kartu aplankydavome vyresniąją mergaitę kūdikių namuose. Vyresnioji jau kūdikių namuose galėjo apsiprasti su mažąja sese, norėdavo ją glostyti, maitinti...

Kiek sunkiau buvo, kai vyresnioji atkeliavo pas mus. Buvo per maža, kad galėtų kalbėti ir pasakyti, kas negerai, ką jaučia, ko norėtų... Neleisdavo niekur vienai eiti, visur eidavo kartu. Jei palikdavau, šaukdavo. Net namuose visur būdavo šalia. Viena nežaisdavo, norėdavo būti kartu. Visko, ką pamatydavo, norėdavo, pasiimdavo ir, jei neįdomu, iš karto mesdavo... Reikalavo sau dėmesio (daug kalbėdavo, klausinėdavo, dainuodavo ir pan.), gerai, kad tuo metu mažesnioji buvo rami. Dar ir dabar vyresnioji nori visko, ką pamato, nori daug valgyti. Tačiau pati iš šaldytuvo ar spintelės nieko neima. Kadangi pasikeitė maistas, pradžioje buvo problemų su vaiko oda, bet greitai viskas pasitaisė.

Kaip pasikeitė mergaičių elgesys nuo atvykimo į Jūsų šeimą iki dabar?

Edita: Mažoji mergaitė pas mus auga nuo vieno mėnesio, yra judri, guvi, be galo smalsi. Pastebime, kad dažnai kopijuoja mūsų elgesį.

Vyresniosios elgesys per metus labai pasikeitė. Ji tapo daug ramesnė, labiau pasitiki mumis, pradėjo klausyti, laikytis namų taisyklių.

Pradžioje bijodavo viena per kiemą pereiti, šaukdavo, kad nepaliktumėm. Dabar jau viena žaidžia kieme, eina pas kaimynų vaikus.

Pirmas dienas labai bijodavo praustis, rėkdavo, bijojo atsisėsti vonioje, maudytis. Dabar kiekvieną vakarą nori maudytis, nebijo plauti galvos.

Nors pirmą kartą pamačiusi vyrą, jo bijojo, dabar jis yra jos gyvenime svarbiausias žmogus, kurio nuomonė jai labai svarbi.

Šiai mergaitei be galo reikia artimų žmonių, šilumos, apkabinimų, ji labai sunkiai išgyvena išsiskyrimą.

Labai gerai, kad mergaitės auga dviese, išmoko viena su kita žaisti, dalintis, jei kas nutinka, viena kitą guodžia. Mes patys mokomės iš mergaičių, stebėdami jų elgesį, matome savo klaidas ir daug galimybių tobulėti.

Kokių sunkumų patyrėte per visą globos laikotarpį, kaip su jais tvarkėtės?

Sunkiausia buvo pradžioje pripratinti mergaites prie namų taisyklių, ritmo. Teko įdėti daug pastangų, laikytis nustatytų ribų ir taisyklių.

Vyresnioji vis norėdavo eiti su svetimais, ji galėdavo apsikabinti svetimą žmogų ir su juo iškeliauti. Pirmus metus nevedėme į darželį, stengėmės nekviesti svečių, norėjome, kad apsiprastų su mumis, suvoktų, kad dabar gyvensime kartu ir kad mes esame jos šeima, o ne kiti trumpam pasirodantys dėdės ar tetos.

Pirmus globos metus vyrui tekdavo išvažiuoti dirbti į užsienį, vienai su vaikais būdavo šiek tiek sunkiau, bet visada padėdavo mama ir draugės. Vyrui išvykus, vyresnioji mergaitė dažnai susirgdavo, labai karščiuodavo, jai skaudėdavo pilvuką. Nors kraujo tyrimai patvirtindavo ligą, gydytojai niekaip nepasakydavo, kas yra blogai. Teko net ligoninėje gulėti. Vyrui sugrįžus, mergaitė kitą dieną pasveikdavo. Vėliau ji pati aiškino, kad nori tėtės ir žino, kad jei ji sirgs, jis grįš namo. Dar dabar pabudusi dairosi tėčio, ir jei jo nėra, pasiklausia, ar neišvykęs.

Vyresnioji daug kalba, bet savo kalba, labai nenori mokytis naujų žodžių. Tik būdama trejų metų išmoko pasakyti savo vardą. Pažanga atsirado pradėjus eiti į darželį.

Pradėjus lankyti darželį, ji nenorėdavo eiti namo, bėgdavo nuo mūsų, kai ateidavome jos pasiimti. Dėl to pasitarėme su specialistais, o praėjus mėnesiui, viskas pasitaisė.

Dauguma aplinkinių palaikė mūsų sprendimą globoti, gal tik sakė, kad bus sunku vienu metu auginti dvi mažas mergaites. Daugiausiai palaikymo sulaukėm iš tų, kurie neturi savo vaikų, tačiau nesiryžo globoti. Sužinoję, kad globosime mergaites, visi norėjo padėti, dovanojo žaislus, knygutes, rūbelius...

Daug draugų siūlėsi padėti, pažiūrėti vaikus, jei reikės kažkur išvykti. Po metų kolegos klausė, ar nesigailiu. Galiu tvirtai pasakyti, kad ne.

Gal galite papasakoti ką nors, kas jums buvo ypatinga?

Vyresnioji mergaitė pas mus į šeimą atkeliavo ankstyvą rudenį, dar buvo šilta, tad nuvykome prie jūros. Juokinga buvo žiūrėti į ją, kai pamačiusi jūrą šaukė: „Bala, bala!“; kaip jai patiko taškytis jūroje!.. Jūrų muziejaus delfinariume krykštavo žiūrėdama jūrų liūtų pasirodymą. Ji visus užkrėtė savo nuoširdžiu džiaugsmu. Kai po metų vėl nuvažiavome prie jūros, tokio nuoširdaus džiaugsmo jau nebuvo.

Ką žinote apie vaikų praeitį, apie jų kilmę, ar kalbate apie tai su jais? Jei kalbate, tai kaip Jums tai sekasi?

Apie mergaičių praeitį ir jų kilmę šiek tiek žinome iš teismo dokumentų. Apie vieną žinome daugiau, apie kitą šiek tiek mažiau. Daugiau informacijos sužinojome tik tada, kai mergaitę pradėjome globoti. Kauno vaiko teisių tarnyba suteikė tik minimalią informaciją.

Su vyresniąja pasikalbame apie jos gyvenimą kūdikių namuose, apie kartu su ja augusius vaikus. Taip pat kalbamės, kad ji dar turi kitą tėtį, mamą, brolius ir seseris. Beveik kiekvieną dieną ji giriasi, kad turi du tėčius, dvi mamas, daug brolių ir sesių.

Dažnai tenka girdėti nuomonių, kad globa ir įvaikinimas – be galo ilgas ir sudėtingas procesas, reikia pristatyti daug įvairių dokumentų, atlikti daug įvairių procedūrų. Ar patvirtintumėte, ar paneigtumėte šią gana plačiai paplitusią nuomonę?

Manau, kad tai nėra labai ilgas ir sudėtingas procesas. Kartais gal reikia turėti daugiau kantrybės ir užsispyrimo, kad viskas gerai išeitų. Dokumentus pavyko surinkti greitai, ilgiau palaukti reikėjo įtėvių ir globėjų mokymų. Bet ir jie tikriausiai būtų prasidėję greičiau, jei būtume iš anksto žinoję, kad globėjus ruošia ne viena įstaiga. Patys įtėvių ir globėjų mokymai praėjo greitai. Vaiko teisių darbuotojai greitai pasiūlė globojamas mergaites. Dėl vienos mergaitės teko ilgiau palaukti, kol buvo sutvarkyti visi teisiniai dokumentai. O kita mergaitė labai greitai atkeliavo pas mus (pradžioje buvo laikinoji globa). Dabar esame abiejų mergaičių nuolatiniai globėjai.

Ką galėtumėte palinkėti kitoms šeimoms, kurios dar tik galvoja apie globą, bet vis dar nedrįsta priimti lemiamo sprendimo?

Linkime nebijoti priimti sprendimo globoti ar įsivaikinti, negalvoti, kad visi vaikai iš vaikų namų yra blogi. Jiems visiems reikia prisirišimo, šilumos ir meilės. Vaikai atneša daug gėrio į namus. Atsiranda daug naujos veiklos, žaidimų, turiningo laisvalaikio, kartu ir daugiau malonių rūpesčių.

VšĮ Vaiko ir tėvų centras „Aš ir mes“ Kauno mieste teikia pagalbą įvaikinusioms ir globojančioms šeimoms: veda mokymus, savitarpio paramos grupes, konsultuoja. Jei Jums reikalinga pagalba, jei norite pasidalinti savo patirtimi su kitomis įtėvių ar globėjų šeimomis, susisiekite su centro specialistais: casirmes@gmail.com, tel. 8 684 37160.

„Vaikų Kalėdos“ jau čia pat!

Rasa Mardosaitė
Kristina Marija Aganson

Laikas nenumaldomai greitai bėga. Miestai jau puošia parduotuvių vitrinas, ir aplink žybsi spalvotų lempučių akutės. Artinasi Kalėdų metas... Mes, krikščionys, taip pat sukrutome. Juk Kalėdos suteikia nuostabią galimybę žmonėms pasakoti apie Dievo meilę, apreikštą per Jo Sūnų Jėzų Kristų. Dievo meilę Lietuvos vaikams padeda išreikšti akcija „Vaikų Kalėdos“. Ji yra vienas iš organizacijos „Samariečio krepšys“ (*Samaritan's Purse*) vykdomų projektų.

Tai unikali ir didžiausia tokio pobūdžio akcija visame pasaulyje. Jos tikslas – suteikti vaikams džiaugsmą ir viltį, dovanojant jiems dovanėles ir pasakojant Gerąją Naujieną apie Dievo meilę. Prieš Kalėdas JAV, Kanadoje, Vokietijoje, Anglijoje bei kitose Vakarų Europos šalyse įvairios organizacijos, bažnyčios, vaikai ir suaugusieji į spalvotu popieriumi apklijuotas batų dėžutes surenka dovanėles vaikams. Vėliau šios dovanėlės kartu su knygelėmis, pasakojančiomis Jėzaus Kristaus Evangeliją, siunčiamos į nepasiturinčias bei įvairias negandas patiriančias šalis. Taip krikščionys išreiškia savo meilę ir rūpestį kitose šalyse gyvenantiems vaikams.

Akcija „Vaikų Kalėdos“ prasidėjo 1990 m., kai Rumunijos našlaičiams buvo išdalinta 5000 dovanėlių. Nuo 1993 m. „Samariečio krepšys“ Kalėdų džiaugsmą padovanojo daugiau nei 100 milijonų berniukų ir mergaičių įvairiose pasaulio šalyse. Kiekvienas JAV prezidentas, pradedant Ronaldu Reiganu, iki šiol taip pat ruošia dovanėles akcijai „Vaikų Kalėdos“.

„Komanda“ – nuotraukoje šalies ir regionų komandų nariai

Samariečio krepšio naujovės

Naujam sezonui ruošiamės ir mes, Lietuvos krikščionys. Išsiplėtus šio projekto mastams, buvo suformuotos 3 regionų koordinavimo komandos – Kaune, Klaipėdoje ir Vilniuje. Dovanėlėms kaupti įsigytas puikus sandėlis Vilniuje. Šiais metais apie penkis tūkstančius dovanėlių batų dėžutėse Lietuvos vaikams siunčia Vokietijoje gyvenančios šeimos, bažnyčios bei įvairios organizacijos. Kalėdinius renginius ruošia bei dovanėles dalinti pasirengę apie 40 Lietuvos krikščioniškų bendruomenių, atstovaujančių įvairioms krikščioniškoms konfesijoms.

Prieš keletą metų akcijoje „Vaikų Kalėdos” atsirado naujovė – tai puiki mokinystės programa „Šauniausia kelionė“. Po šventinio renginio, kuriame buvo dalijamos dovanėlės, sudėtos į batų dėžutes, vaikai pakviečiami į dvylika smagių susitikimų, kur tęsia pažintį su Jėzumi. Atvykę į pirmąjį susitikimą, vaikai gauna dovanų spalvingą „Mokinio knygelę“. Lėktuvėlis Samas – įdomus knygelės herojus, kaip gidas veda vaikus per visą knygelę ir padeda jiems geriau suprasti pateiktą Biblijos istoriją. O kur dar įvairių užduočių gausa, mąstyti skatinantys klausimai, žaidimai, giesmelės ir kita aktyvi veikla, įdomiai pateikta mokinio knygelėje „Šauniausia kelionė“!

Mokytojams taip pat paruošta kiekvieną pamoką išsamiai paaiškinanti „Mokytojo knyga“.

„lėktuvėlis“ – taip gimsta „Šauniausioje kelionės“ herojus lėktuvėlis Samas

Tačiau ji nėra vien tik taisyklių rinkinys – kiekvienas mokytojas turi galimybę šioje programoje atskleisti savo kūrybiškumą. Pabaigus programą „Šauniausia kelionė“, vaikai kartu su tėveliais sukviečiami į šventę, ir čia jiems įteikiami baigimo pažymėjimai bei šiai ypatingai progai išleisti spalvingi Naujieji Testamentai su paveikslėliais. Bendruomenės „Vaikų Kalėdų“ maratoną pradės iš karto, kai tik gruodžio mėnesį sulauks dovanėlių iš Vokietijos.

Ruošiasi atverti širdis vaikams

Spalio ir lapkričio mėnesiais vyko paruošiamieji regioniniai „Vaikų Kalėdų“ seminarai Kėdainiuose, Vilniuje ir Skuode. Dar laukia susitikimai su šios tarnystės partneriais Klaipėdoje ir Utenoje. Vilniuje vykusiame regioniniame seminare svečiavosi tarptautinis „Vaikų Kalėdų“ konsultantas Nikolajus Balbuckis (Nikolaj Balbutski) iš Baltarusijos. Jis papasakojo apie „Vaikų Kalėdų“ mastą visame pasaulyje, pasidalijo liudijimais iš įvairių šalių ir padrąsino Vilniaus regiono bendruomenes neišsigąsti sunkumų ir kliūčių, ir su dovanėle drąsiai nešti Evangelijos žinią visiems mažiesiems. „Kiekviena dovanėlė yra nepaprastai brangi, paruošta su meile ir malda, – kalbėjo svečias, – todėl labai svarbu ją padovanoti nuoširdžiai žvelgiant kiekvienam vaikui į akis.“

Svečio mintys dar aiškiau apibrėžė tarpusavio susitarimo, atskaitomybės, vaikų saugumo bei geranoriškumo svarbą, vykdant šią akciją savo šalyje, mieste, bendruomenėje. „Vaikų Kalėdų“ regioniniai seminarai paliudijo apie vis stiprėjantį tarpusavio pasitikėjimą bei nuolankią dvasią tarp įvairių krikščioniškų bendruomenių Lietuvoje, kuri atsiskleidė gražiomis iniciatyvomis: vieni suteikė patalpas, kiti atsivežė pyragų prie kavos, kiti vertė ir redagavo seminarų medžiagą, dar kiti gamino puikius pietus mokymų dalyviams.

Tikrai geriausia ir priimtiniausia tarnystė – kai Jėzus yra mūsų siekinys, o Jo šlovė be jokių priemaišų yra mūsų visų pastangų rezultatas!

Dukrelės padėka

Toliau kalbėsime apie tai, kaip „Vaikų Kalėdos“ daro įtaką žmonių gyvenimui visame pasaulyje. Tegul šis liudijimas padrąsina ir įkvepia mus visus sąmoningai aukoti savo jėgas, laiką, talentus, maldas kaip kvapnią ir Viešpačiui patinkančią auką.

Prieš keletą metų vienoje šalyje po „Vaikų Kalėdų“ šventės globos namuose prie krikščionės moters pribėgo mergytė ir paklausė, ar Dievas gali jai dovanoti tėtį ir mamą. Moteris pamąstė ir atsakė taip, kaip parašyta Biblijoje: „Dievui nėra negalimų dalykų.“ Mergytė patenkinta atsakymu nubėgo atidaryti savo dovanėlės. Dėžutės viduje ji rado dovanėlę ruošusios šeimos nuotrauką ir parašė tiems žmonėms padėkos laiškelį. Laiško pabaigoje pasirašė: „Jūsų dukrelė“. Sutuoktinių pora, gyvenanti anapus Atlanto, gavusi tokį laiškelį, buvo labai sujaudinta – mat sutuoktiniai buvo bevaikiai ir tai labai juos slėgė... Šiandien ta maža mergytė auga šeimoje, kuri paruošė jai kalėdinę dovanėlę. Iš tiesų Dievui nėra negalimų dalykų!

> „Vaikų Kalėdos“ – tai ne tik dovanėlė batų dėžutėje, tai – galimybė Viešpačiui pažvelgti į kiekvieno vaiko akis ir paliesti savo Meile vaikų bei jų artimųjų širdis.

„Vaikų Kalėdos“ – tai ne tik dovanėlė batų dėžutėje, tai – galimybė Viešpačiui pažvelgti į kiekvieno vaiko akis ir paliesti savo Meile vaikų bei jų artimųjų širdis.

„Vaikų Kalėdų“ stebuklas slypi ne tik spalvotu popieriumi apvyniotoje batų dėžutėje, bet ir kiekviename žmoguje, matomai ar nematomai prisidedančiame prie šios akcijos vykdymo Lietuvoje bei visame pasaulyje!

Tegul visų mūsų tarnystė būna skirta brangiam Viešpačiui!

Jeigu norite daugiau sužinoti apie „Vaikų Kalėdas“ Lietuvoje ar įsitraukti į šią tarnystę, kreipkitės į šalies „Vaikų Kalėdų“ akcijos koordinatorių Kęstą Ermaną tel. +370 677 71882.

Kaip susitaikyti su Dievu?

Viešpaties meilė mums pasirodė Jėzaus Kristaus atėjimu į šį pasaulį, Jo gyvenimu tarp žmonių, mirtimi ant kryžiaus ir prisikėlimu iš mirusiųjų. Kristaus mirtimi Dievas siūlo tau nuodėmių atleidimą, Jo prisikėlimu – amžinojo gyvenimo dovaną. Tau tereikia ją priimti. Nuoširdžiai patikėk, kad Jėzus Kristus mirė už tave ir prisikėlė, kad suteiktų tau nuodėmių atleidimą ir amžinąjį gyvenimą.

Priimk Jėzų Kristų į savo širdį dabar. Gali pakviesti Jėzų ateiti į tavo gyvenimą melsdamasis tokia malda:

Viešpatie Jėzau, aš pripažįstu, kad esu nusidėjėlis ir man reikia Tavo atleidimo. Aš tikiu, kad Tu mirei ant kryžiaus, praliedamas savo brangų kraują dėl mano padarytų nuodėmių. Tikiu, kad prisikėlei iš mirusiųjų ir šiandien esi gyvas. Atleisk, Viešpatie, visas mano nuodėmes ir nuplauk jas savo šventuoju krauju. Ateik į mano širdį ir į mano gyvenimą. Priimu Tavo amžinojo gyvenimo dovaną ir savo širdimi tikėdamas, lūpomis išpažįstu Tave savo sielos Gelbėtoju ir gyvenimo Viešpačiu. Amen.

Jeigu meldeisi šia malda nuoširdžiai, visu protu, visa širdimi ir visa savo esybe tikėdamas tuo, gali būti tikras, kad Jėzus atėjo į tavo širdį ir tapo tavo gyvenimo Viešpačiu.

Timothy S. Lane | Paul David Tripp

KAIP ŽMONĖS KEIČIASI

GILYN PRIE PERMAINOS IŠTAKŲ
Ko reikia, kad pokyčiai jūsų gyvenime įsitvirtintų?
Jei klausiate savęs, kodėl nesiseka pasikeisti, nors tikrai stengiatės, jums reikia knygos „Kaip žmonės keičiasi“. Šioje knygoje aiškiai ir praktiškai pateikiamas permainos modelis, jį taikyti galite spręsdami kasdienius sunkumus. Tačiau kad permaina įvyktų, neužtenka biblinių formulių. Jūs patirsite, kaip veikia Dievas ir kaip Jis paverčia jus nauju žmogumi – tokiu, kokiu ir sukūrė būti. Stiprūs, meilės kupini ir išganingi santykiai ir yra jūsų išgyvenamų pokyčių esmė.

Knygą galite įsigyti:
www.reformatuknygos.lt
www.elknygynas.lt
bei kituose krikščioniškuose knygynuose.

1402 PARAMOS NUMERIS
Skambučio kaina 3 Eur
www.1402.lt

XFM RADIJAS GYVENIMUI www.xfm.lt
104.7 VILNIUS | 88.1 KAUNAS | 91.4 KLAIPĖDA | 102.1 ŠIAULIAI | 106.9 PANEVĖŽYS | 106.1 KĖDAINIAI | 88.5 BIRŽAI

Malonūs skaitytojai,

kviečiame Jus prenumeruoti žurnalus „Gyvieji Šaltiniai“, „Vera i Žizn“, „Tropinka“ Lietuvos pašto skyriuose arba internetu **www.post.lt** 2020 metams.

Visų žurnalų metinė prenumeratos kaina – **5 Eur**

Leidiniai „Gyvieji Šaltiniai“ leidžiami 4 kartus per metus,

„Vera i Žizn“ bei „Tropinka“ – 6 kartus per metus.

Leidinių indeksai:
„Gyvieji Šaltiniai“ 5397,
„Vera i Žizn“ 5398,
„Tropinka“ 5399.
Ačiū, kad skaitote mūsų leidinius!

Žurnalus galite prenumeruoti internetinėje svetainėje **www.prenumeruok.lt** bei mūsų redakcijoje, adresu:
Pylimo g. 20-10, LT-01118, Vilnius

Knygų galite įsigyti mūsų raštinėje arba internetu www.km.lt

km.lt

Mūsų pasaulyje siautėja milžinai...
...jie stebi, kas išdrįs mesti iššūkį. Vieniems žmonėms milžinas – tai didėjanti skola, kitiems – negailestinga liga, atimanti viltį ir žlugdanti svajones, tretiems – tai galingas baimės milžinas, paralyžiuojanti dvejonė, priverčianti atidėlioti darbus ar ilgam sukaustanti depresijos pančiais. Kai kurie milžinai yra įgavę įvairias socialinės neteisybės formas – kaip, tarkime, išnaudojimas ar nekaltų žmonių engimas. Alkis, ligos, skurdas, korupcija, prievarta, apgaulė, karas, priklausomybė, neapykanta – tai mūsų pasaulio milžinai.

Laimė, kad šiame pasaulyje yra ir milžinų nugalėtojų!
Bestselerių autorius Leifas Hetlandas pateikia pagrindines kovos, kaip nugalėti milžinus, taisykles:

- neleisti baimei sukaustyti, o priešingai – mesti jai iššūkį;
- remtis Dievo sandoros pažadais, patiriant didžiausius gyvenimo išbandymus;
- surasti tinkamus ginklus, kovojant skirtingose gyvenimo kovose;
- ištvermingai siekti Dievo skirto tikslo ir pašaukimo;
- nesidrovėti priimti atlygį ir juo džiaugtis, įveikus kliūtį.

Raginame naujomis akimis pažvelgti į pasakojimą apie Dovydą ir Galijotą, mokytis konkrečių kovos taisyklių ir praktiškai pritaikyti šiuos principus kasdieniame gyvenime – susidūrus su baime, įveikiant įvairias kliūtis, grumiantis su milžinais, trukdančiais atsiskleisti pašaukimui.

ieškauDievo.lt

Tikroji bažnyčia niekada nežlugs, nes ji pastatyta ant uolos.
– *T. S. Eliot*

Bažnyčia – tai ligoninė nusidėjėliams, o ne muziejus šventiesiems.
– *Vance Havner*

Bažnyčios lankymas nepadaro jūsų krikščioniu, lygiai kaip ir nuėjimas į garažą nepadaro jūsų automobiliu.
– *Billy Sunday*

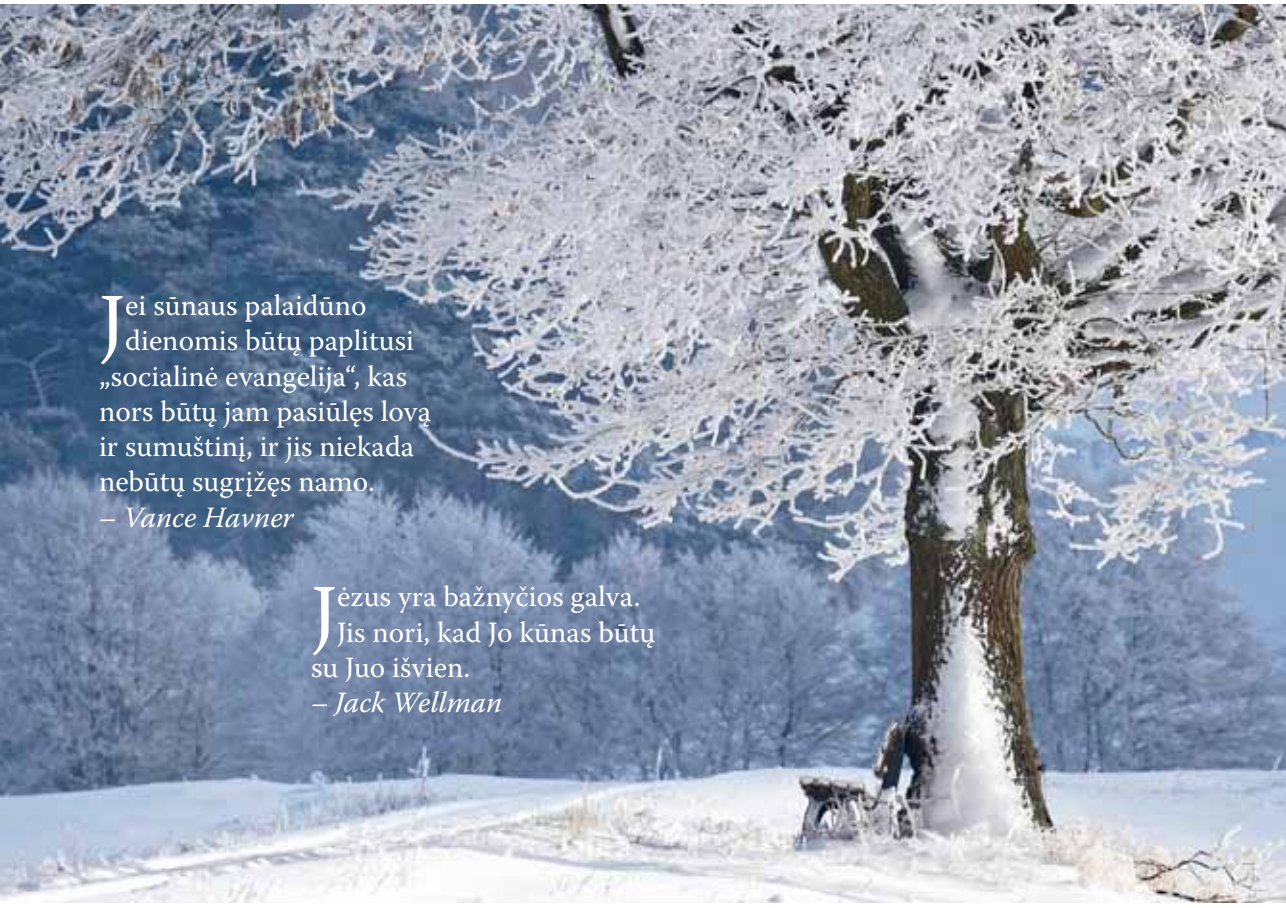

Jei sūnaus palaidūno dienomis būtų paplitusi „socialinė evangelija“, kas nors būtų jam pasiūlęs lovą ir sumuštinį, ir jis niekada nebūtų sugrįžęs namo.
– *Vance Havner*

Jėzus yra bažnyčios galva. Jis nori, kad Jo kūnas būtų su Juo išvien.
– *Jack Wellman*

Žmona, 85 procentais ištikima savo vyrui, yra visai jam neištikima. Nėra tokio dalyko, kaip dalinis atsidavimas Jėzui Kristui.
– *Vance Havner*

Jokia bažnyčia, taip pat ir ta, kurioje pastoriauju, neturėtų būti vertinama pagal lankytojų skaičių.
– *Jim Cymbala*

Bažnyčia ne įtraukia žmones, o siunčia juos į pasaulį.
– *Chuck Colson*

ISSN 1822-9336
9 771822 933005

gyvieji šaltiniai